KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

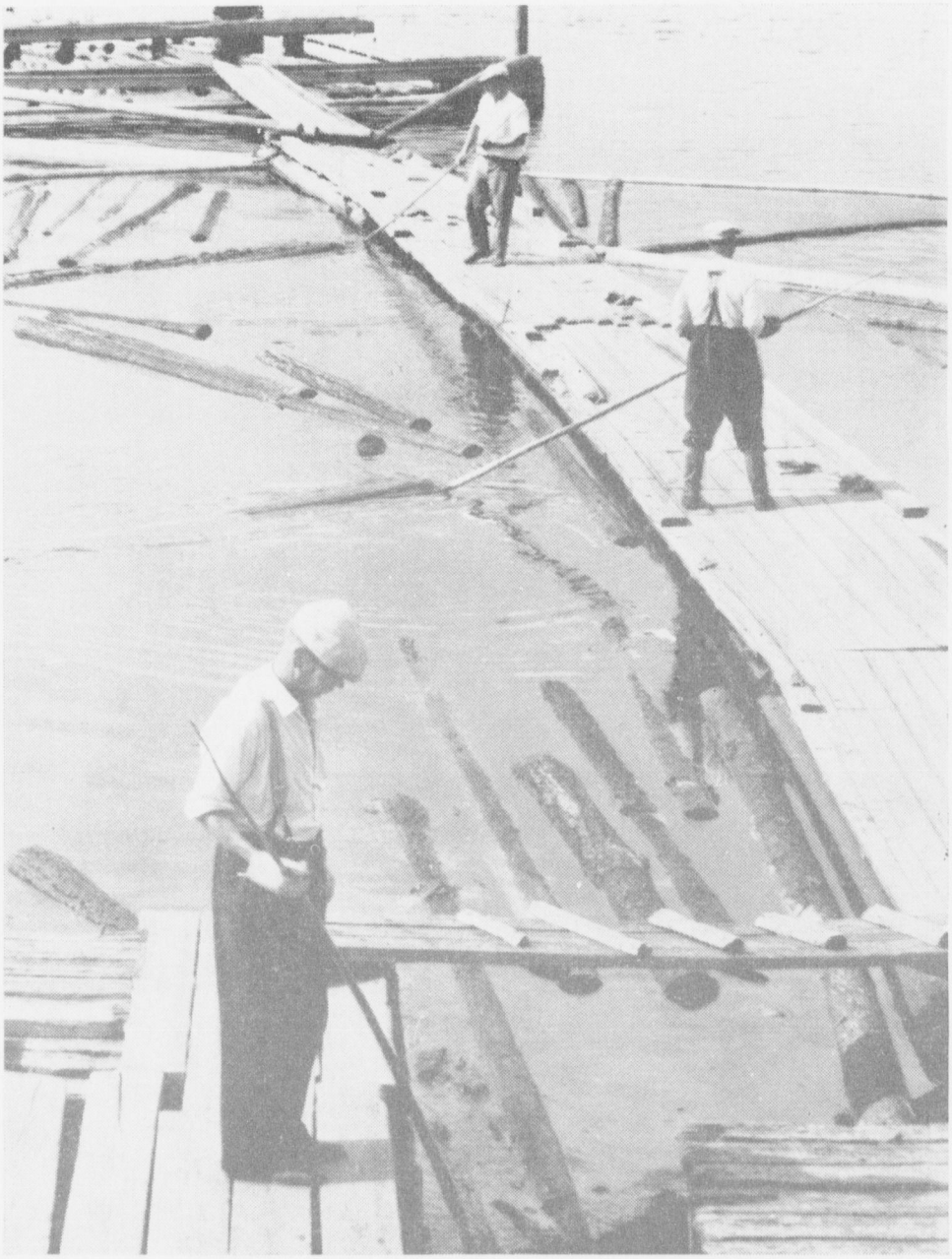

KESÄKUU
JUNI

N:o 6 - 1962

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

KESÄKUU | 67 VUOSIKERTA | N:o 6 · 1962

Heinä-elokuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen kesäkuun 7 päivää

Hiljainen maailma TV-ruudussa

Varmaankin monet kuurot innostuneina seurasivat televisiostaan ensimmäisenä pääsiäispäivänä lähetettyä esitystä "Hiljainen maailma". Se oli kuvaus meistä ja meidän elämästämme kuulevien keskellä. Harvoinpa sellainen kunnia maamme kuuroille on suotu, että joku meistä olisi esiintynyt TV:ssä. Nyt meitä oli monia, jotka johtivat katselijat hetkiseksi pieneen joukkoomme, välähdyttivät heille maailmamme tapahtumia. Hetken ehkä kuurosta katselijasta tuntui siltä kuin meitä ympäröivä hiljaisuuden muuri olisi sortunut ja me olisimme olleet lähempänä rikasta, äänien täyttämää kuulevien maailmaa. Näin tunsimme siksi, että tiesimme monien, monien ihmisten katselevan esityksiämme, ehkä eläytyvän osaamme ja ajattelevan myönteisesti meitä hiljaisia ihmisiä.

Esitys oli elävä läpileikkaus maailmastamme, niin ehyt kuin näin lyhyen kuvauksen puitteissa voi olla. Ehkä olisi mielestämme joitakin kohtia voinut jättää lyhyemmiksi tahi poistaa ja toisia myönteisempiä kohtia esittää pitemmälti. Ne, jotka olivat esittelemässä, eivät kuitenkaan voineet näistä asioista määrätä, sen tekivät ohjaajat ja suunnittelijat.

Emme nyt käykään arvostelemaan esityksen tekniikkaa, vaan sitä, mitä tämä välähdys maailmastamme ehkä vaikutti kuulevaan katsojaan. Jättikö se katsojan ja kuulijan kylmäksi ja välinpitämättömäksi, herättikö se heissä mielenkiintoa tai ehkä myönteistä mieltä meitä kuuroja kohtaan? Erikoisesti ilahduttaa mieltä se, että esittelijämme, pappimme samasti itsensä meihin käyttämällä puheessaan muotoa: m e k u u r o t. Me emme voineet sitä huomata, mutta kuulevat kertoivat siitä ja se antoi lämmön tunteen kuuron sydämeen. Aivan erilaiseltahan olisi tuntunut, jos hän olisi sanonut vain: kuurot. Puhe ja esittely, niin rovastimme kuin liittomme puheenjohtajankin, olivat kuuroille myönteisiä ja siitä saamme olla kiitollisia, että meistä käytetään hyviä sanoja esiteltäessä suurelle yleisölle.

Meitä kuuroja myös ilahdutti esittely työpaikoista. Varmaankin se antoi kuulevalle katsojalle ajattelemisen aihetta ja avarsi mieltä huomaamaan, että kuurotkin, vammastaan huolimatta, yrittävät eteenpäin ja onnistuvatkin siinä yhtä hyvin kuin parempiosaiset kanssaihmisetkin. Näin toivomme kuulevasta katsojasta tuntuneen.

Näkymä kuurojenkoulusta oli monelle kuulevalle katsojalle kyyneliin saakka liikuttava. Näin minulle kerrottiin. Siitä varmaankin kuuleva katselija paremmin ymmärsi, että epäselvä puheemme on sekin meille suuri lahja. Ehkä joku tällainen katselija vastedes suhtautuu meihin asioidessamme kärsivällisemmin kuin tähän asti.

Antaumuksella esittivät kuurot sen, mitä heiltä oli pyydetty. Niinpä helsinkiläiset tanhuujat kokoontuivat monet kerrat harjoituksiin, niin myös laulukuorolaiset ja pikkutytöt, joiden voimisteluesitys oli nautittavaa nähtävää. – Kuinka he voivat tanhuta ilman musiikkia – näin kysyi tämän kirjoittajalta eräs kuuleva katselija, sehän on ihme. – Toinen sanoi: minä kuulin aivan Suomen laulun sävelen, niin elävää esitys oli.

– Kuurot ovat tyytyväisen näköisiä ja kauniita ihmisiä. Nuoret ovat iloisia ja kasvot ovat kaikilla ilmehikkäät – taitavat olla onnellisia, näin sanottiin.

Monen mielestä se on ihme, että olemme löytäneet onnemme tästä hiljaisuudesta, että olemme osaamme tyytyväisiä, että olemme kiitollisia kaikesta hyvästä, erikoisesti ihmisten ystävyydestä ja lämpimistä ajatuksista.

– Tämä Hiljainen maailma esityksen valmistaminen oli yksi rakkaimmista töistäni, sanoi TV-ohjaaja Ojanen. Ne sanat sydämestä tulleina olivat suuri, arvokas lahja meille.

KUUROJEN LEHTI ilmestyy kesälomien vuoksi heinäkuun alussa kaksoisnumerona, joten pyydämme heinä-, elo- ja syyskuun alkupuolen tilaisuuksista saada tiedot siihen ennen kesäkuun 7 päivää.

Suuremmallako suulla?

Kuuron pojan äiti valitti äskettäin huoltaan: hän ei tahtoisi antaa lastansa kuurojenkouluun siksi, että opettaja puhuu kovin tehostetuin suun liikkein, ja lisäksi opettajan ilme on vihaisen kireä, kun hän puhuu kuurojen kanssa, vaikka hän muuten puhellessaan on viehättävä, luonnollinen ihminen. Äiti pelkäsi, että hänen lapsensa oppisi puhumaan samalla tavalla, rumasti, liioittelevasti.

Koetin selittää äidille, että opettajan on puhuttava tehostetuin suunliikkein, jotta lasten olisi helpompi nähdä suun pimennoissa tapahtuvat kielen asentojen muutokset.

Äiti vain selitti, ettei kukaan ihminen koulun ulkopuolella puhu noin luonnottomasti. Mitä hyötyä koko puheesta on, elleivät lapset ymmärrä muita kuin omia opettajiaan!

Olisiko äiti vähän oikeassa näin sanoessaan? Eikö ole totta, että kuurojen on vaikea ymmärtää oudon henkilön puhetta virastoissa, lääkärillä, bussissa? Tämä lienee kuurojen yhteinen, katkera kokemus. Kuinka mieluista heidän onkaan tavata joku ihminen, joka osaa puhua "suurella suulla".

Miten tilannetta voitaisiin helpottaa? Sitenkö, että kaikki kuulevat opetettaisiin puhumaan "suurella suulla" tai edes siedettävän selvin suun liikkein. Toivoton tehtävä! Eihän aina edes kotiväkikään viitsi nähdä sitä vaivaa, että puhuisi kuurolle perheenjäsenelle hieman rauhallisemmalla puheen nopeudella tai selvästi huuliaan liikuttaen. Monissa perheissä, missä on kuuro perheenjäsen, on vain joku, joka puhuu niin, että kuuro häntä ymmärtää. Vielä sitten koko yhteiskunnan puhetapaa parantamaan!

Tohtisiko esittää toivomuksen opettajille, papeille ja muille, jotka joutuvat kuurojen kanssa jatkuvasti tekemisiin, että he huomaisivat tässä todellisen ongelman ja ryhtyisivät yhdessä miettimään keinoja tilanteen auttamiseksi. Eikö meidän tehtävämme olisi totuttaa kuuroja ystäviämme tavallisen puheen huomaamiseen. Kunpa vain näkisimme peilistä liioittelevan, ruman puhetapamme, alkaisimme varmaan sitä hävetä. On todella syytä huomata, että liioittelevan selvä puhetapamme vain vaikeuttaa kuurojen asemaa, kun he joutuvat "tavallisesti" puhuvien ihmisten kanssa tekemisiin.

Eikö voisi ajatella, että kouluissa artikulatiovaiheen päättyessä ja asiaopetuksen alkaessa opettajan puhetapa vähitellen muuttuisi tavalliseksi puheeksi. Koska kerran kodeissa ohjausta saaneet lapset ja lastentarhoissa olleet kuurot lapset ovat oppineet ymmärtämään luontevaa, huoliteltua puhetta, kyllä se voitaneen oppia vielä kuurojenkouluissakin. Eiköhän meille, jotka toimimme kuurojen parissa heidän pappeinaan tai tulkkeinaan ja myös kuurojen vanhempien lapsille, olisi hyvä joskus järjestää harjoituksia oikeassa puhetavassa. On muistettava, että meidän virheemme heijastuvat kuuroissamme.

Lauri Paunu

PUUTARHA-ALALLE

Invaliidisäätiön Maatalousoppilaitoksessa on vuodesta 1956 lähtien toiminut kuurojen maanviljelyskoulu ja puutarhakoulu. Syksyllä 1961 suoritti kaksi kuuroa poikaa kurssinsa päättyessä maataloushallituksen hyväksymän apulaispuutarhurin tutkinnnon yhdessä kuulevien oppilaitten kanssa. Tutkinto on julkinen, jolle oppilaat oli valittu eri puolilta Suomea.

Oppilaitoksen johtokunta on nyt tehnyt päätöksen, että syksystä 1962 lähtien voidaan ottaa myös tyttöoppilaita puutarhakouluun. Näin avautuu ensi kerran mahdollisuus myös kuuroille tytöille saada puutarhaalan ammattikoulutusta maassamme. Kouluaika on 3 vuotta. Talviaikana marraskuusta huhtikuuhun on käytännön opetusta ja tuntiopetusta vuorotellen. Kesäaika on harjoittelua koulutilan kauppapuutarhassa, jossa on uudet kasvihuoneet, ja joissa kokeillaan ja käytetään uusimpia viljelymenetelmiä. Ammattitaitoisista puutarha-apulaisista on jatkuvasti puutetta ja kauppapuutarhoissa työskentely säännöllisine työaikoineen ja yhä uudelleen toistuvine kerran opittuine töineen soveltuu erittäin hyvin myös kuuroille. Työ on useasti enemmän näppäryyttä kuin voimaa vaativaa ja sellaisenaan naisille sopivaa.

Tuntiopetus tullaan antamaan yhdessä kuuroille tytöille ja pojille. Työnopetuksessa ovat tähänkin asti olleet menestyksellisesti kuurot ja kuulevat yhteistyössä.

Kaikki kuurot ovat invalideja, joille valtio järjestää ammattikoulutuksen. Varallisuudesta riippuen tulee koulun käynti kuuroille joko kokonaan ilmaiseksi, tai hänen holhoojansa joutuu kustantamaan osan koulumaksuista. Ainoastaan poikkeustapauksissa tulee koko koulutuskustannus suoritettavaksi.

Niinkuin edellä mainittiin, on kuurojen puutarhakoulu 3-vuotinen. Kuitenkin ne tytöt, jotka ovat käyneet Nikkarilan talouskoulun ja saaneet siellä jo opetusta puutarhataloudessa, tulevat käymään kurssin läpi kahdessa vuodessa.

Hakemus kouluun kirjoitetaan sosiaalilautakunnasta saatavalle invalidihuoltolomakkeelle n:o 1 b. Sosiaalilautakunnassa kirjoitetaan toinen kaavake, n:o 3, ja näihin liitetään *virkatodistus, lääkärintodistus ja jäljennökset kuurojenkoulun- ja mahdollisesta talouskoulutodistuksesta.* Sosiaalilautakunta lähettää kaikki hakupaperit oppilaitokseen. Hakuaika päättyy 1. 9.

MAANJUSSIT KONEKURSSEILLA MÄNTSÄLÄSSÄ 3—9. 4.

Lähtiessään Liiton vuosikokoukseen Helsinkiin, oli allepainetulla mukana myös lista erilaisista koneasioista, joihin olisi kysyttävä neuvoa Väisälältä. — Selvisihän asiat, mutta lisäksi Väisälä lykkäsi käteen kurssiohjelman, joka olisi kiikutettava kotiin. Kyseistä konekurssia olikin isäntä jo hartaasti odotellut, joten ilmoittautuminen laitettiin ensimmäisen postin mukaan. Samalla soitettiin asiasta langat kuumina kaikille tutuille kuuroille maanviljelijöille 100 km säteellä, koska ilmoittautumiseen oli aikaa vain vajaa viikko.

Isännältä oli metsätyöt osaksi kesken, mutta kun oikein hosui ja teki kaksinkertaisia urakoita päivittäin tuli suurin osa selväksi. Sitten mies matkaan.

Kahden matkakaverin kanssa hän sitten kärötteli kolmisin yöjunalla Hyvinkäälle. Sieltä he ajoivat linjurilla Sälinkäälle, jossa olikin tienvarressa odottamassa Merivirran Elmaemäntä, aikaisemman sopimuksen mukaan. Siellä he tutustuivat uuteen komeaan navettarakennukseen, — muuten talo oli tuttu ennestään. Parin tunnin kuluttua lähdettiin sitten Yrjö Merivirran autolla opistolle, jonne oli n. tunnin matka.

Kursseille oli ilmoittautunut 16 halukasta, mutta loppujen lopuksi ilmestyi paikalle vain kymmenen, joka olikin sopiva määrä.

Kurssin osanottajat

Tuttuhan se kurssipaikka oli viiden vuoden takaa. Tuli vastaan paikalla itse Väisälä, ja hän opasti tulijat asuntolaan. Sinne olivat jo ennen ehtineet Onni Mattila Hollolasta, Antti Mikkonen Savonlinnasta ja Aarne Jääskeläinen Forssasta. Paiskattiin kättä ja tulijat esittivät itsensä: Yrjö Merivirta Mäntsälästä, Veli Homi Seinäjoelta, Martti Yli-Mäyry ja Evert Viitala Kuortaneelta. Sitten ilmestyivät vielä Huvi Lehtonen Herralasta, Martti Salli Riihimäeltä ja Eero Honkavaara Porvoosta.

Aluksi nautittiin herkullinen aamiainen. Seurasi kurssin avaus, jolloin rehtori Rainio tuli tervehtimään kurssilaisia. Sitten mentiin tutustumaan koulutilaan. Esittelijänä toimi agrologi Matti Räsänen, joka iloisesti yllätti kurssilaiset hyvällä viittomakielen taidollaan ja kyvyllään saada asiat reippaasti selväksi. — Käytiin navetassa ja siellä seisoi ihmeenä pari eläintä uutta amerikkalaista lihakarjarotua. Sikalassa nähtiin muunmuassa neljä sikaa, joille oli suoritettu selkärangan oikaiseminen kokeilutarkoituksessa, jonka tarkoituksena olisi myöhemmin hyödyttää ihmiskuntaakin. — Tutustuttiin konehalliin ja siellä oli traktori hajoitettuna opetustarkoituksessa, vielä tutustuttiin koulun valtavaan konevalikoimaan. Puutarha oli talvilevossa, mutta kasvihuoneissa nostivat taimet jo virkeästi päitään. Koulu sai viime vuonna uuden upean kasvihuoneen, joka tuli maksamaan 8 miljoonaa. — Puimaladossa nähtiin lavakuivuri.

Ensimmäiset koulutunnit aloitettiin lannoite-opilla. Ruokailun jälkeen tehtiin konekustannuslaskelmia kello kahdeksaan asti illalla, ja niin oli saatu esimakua koulun penkillä istumisesta. Teorian opetuksesta huolehti agrologi Jaakko Väisälä, käytännön opetuksesta agrologi Matti Räsänen, lisäksi agronomit Terttu Hannula ja Tauno Ratsula pitivät pari tuntia.

Illat kuluivat seurustelun ja kahvinjuonnin merkeissä, jota kurssilaiset keittelivät yksin ja yhdessä. Aamullakin vielä ehdittiin keittämään kahvit päivän piristykseksi.

Aamupuuron jälkeen aloitettiin toinen koulupäivä. Tässä näytteeksi mitä päivittäin opiskeltiin: Juurikasvien viljelyskoneet. Traktorin moottorityypeistä. 2- ja 4-tahti moottorit — toiminta. Moottorien pääosat ja venttiilit. Maidon jäähdytyskoneet. Traktorin varusteista. Maatalouden verotuskysymys. Sähköoppia. Dieselmoottorit y.m. Kunnioitusta herättävä luettelo ja tuossa on vain murto-osa asioista mitä maanjussien on nykyään tiedettävä. Seuraavina päivinä vaihtuivat aineet ja opetettiin milloin ajoturvallisuutta, milloin taas rikkaruohojen torjuntaa. Väisälä kyllä joutui lujille, kun oli pidettävä tuntia vuoroin kurssilaisille ja varsinaisille oppilaille. Kurssilaisten keskuudessa innostus oli kiitettävä ja tuon tuostakin joutui itsekukin jahkumaan, että — tuotakaan minä en ennen tiennyt.

Yksi tunti oli varattu myös kotitalouskoneille ja Väisälä valisti isäntiä asialla, että myös emäntiä on muistettava konehankintoja tehdessä. Kun miehenpuolet usein ajattelevat naisten töistä, että kun ne on ennenkin tehty ilman koneita, niin voi tehdä vastakin, huomaamatta sitä seikkaa, että ovat itse koneellistaneet omat työnsä. Olipa eräs isäntä kuulemma purnannut emännän pölynimurin ostoa vastaan, mutta ostanut sen sitten itselleen puimakoneen puhdistusta varten.

Konelypsyn niksejä opetti kurssilaisille agr. Terttu Hannula. Lypsyliinasta hän ensin mainitsi, että sen on oltava niin puhdas, että kelpaa vaikka oman naaman pyyhkimiseen (hm). Konelypsyssä hän erikoisesti varoitti lypsämästä liian kauan, josta on helposti seurauksena ikäviä utarevikoja; kertoen kauhistuttavana esimerkkinä joutuneensa omakohtaisesti näkemään tapauksen, jolloin isäntä, laitettuaan koneen lypsämään lähti tupaan kahvinkeittoon.

Teoreettista

Agr. Ratsula piti tunnit viljavuustutkimuksista ja rikkaruohojen torjunnasta. Hän tähdensi erikoisesti sitä, kuinka tärkeä viljavuustutkimus on. Sillä tavalla saa selville mistä aineista maassa on puutetta; siis mitä lannoitteita ja maanparannusaineita maa tarvitsee, että saataisiin paras satotulos. Joskus voi jopa jostain lannoitteesta olla pelkkää haittaa, jos ei tiedetä maan ravinnekokoomusta.

Näin vaihtelivat tunnit, ja päivät kuluivat liiankin nopeasti. Perjantaina tehtiin tutustumiskierros työpajoihin. Ensin käytiin suutarin verstaassa ja siellä tehtiin niin hienoja kenkiä, ettei hienommista tehdasvalmisteisista eroittanut. Puutyöosastolla valmistettiin huonekaluja ja siellä oli uudet ajanmukaiset koneet. Osa oppilaista valmisti kisällinäytteitä. Metalliosastolla oli eniten oppilaita ja tällä kertaa he touhusivat äkeiden kimpussa, joita ympäristön maanviljelijät olivat tuoneet trimmattaviksi hevosvetoisista traktorivetoisiksi. Lisäksi siellä valmistettiin asiakkaiden toivomusten mukaan kaikkea mikä on mahdollisuuksien rajoissa. — Muurausosaston oppilaat olivat joko oppitunnilla tai muualla töissä, kun heidän työpajansa oli tyhjä.

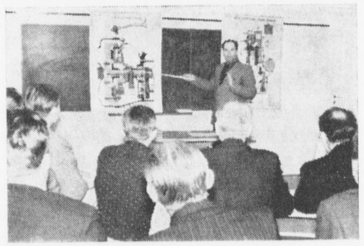

Koneoppia

ÄITIEN LOMALEIRI

järjestetään, kuten on mainittu, Helsingin lähellä Sökössä heinäkuun 2—11 päivän välisenä aikana.

Ilmoittautumiset on tehtävä kesäkuun 15 päivään mennessä ja niille äideille, jotka valitaan leirille, lähetetään postissa lähemmät ohjeet.

Toivottavaa on että ilmoittautunut ei peruuta, sillä se aiheuttaa hankaluutta.

Näkemiin lomaleirillä:

Leirikomitea.

Sitten nähtiin havaintoesityksenä niittosilppurin toiminta. Paremman puutteessa levitettiin olkia maahan, jotka silppuri silppusi ja imaisi kärryille ja se kävi näppärästi. Sitten oli vuorossa lannanlevittäjä ja lumi sai toimia lannan korvikkeena. Hyvähän se kone olisi itse kullekin, — pääsisivät talon jokapaikan koneet siitä hommasta —, hinta vain ei sopinut monenkaan kukkarolle, kun se hipoi melkein pikkuauton hintaa, joten olisi omistettava jo melkoisesti lääniä, ennenkuin se olisi kannattava.

Koululla oli myös runsas varasto rainakuvia, joiden avulla asiat saatiin helposti selväksi, ja ne soveltuivat erinomaisesti kuurojen opetukseen. Nähtiin myös filmi hitsauksesta, sen laitteista ja turvallisuusnäkökohdista, ja mielenkiinnolla sitä seuratiin. — Oli myös rainakuva tupakan vaaroista ja kun Väisälä kysyi montako vakinaista tupakkamiestä oli joukossa, niin selvisi ettei kurssilaisista ollut ainoatakaan ja opettaja oli samaa maata, ettei sen rainan katsomiseen tarvinnutkaan tuntia tuhlata.

Sunnuntaina tehtiin retki läheiselle uudisrakennukselle. Siellä oli rakennettavana täysin ajanmukainen ulkorakennus. Omistaja oli Karjalan siirtolainen ja innokas hevoskasvattaja. Siellä riitti tarkastamista pariksi tunniksi. Koululle palattua pidettiin vielä keskustelutunti nähdyn perusteella.

Illalla järjestettiin kurssilaisten ja koulun kuurojen oppilaiden voimin illanvietto. Juhlaan saapuivat myös rehtori Rainio ja osa opettajista. Rovasti Paunu rouvineen oli myös saapunut tilaisuuteen. Aluksi rovasti Paunu piti hartaushetken, jonka jälkeen oppilas Matti Saunamäki piti tervehdyspuheen. Viittomakuoro esitti Maamiehen laulun Martti Sallin johdolla. Sitten seurasi kurssilaisten esittäytyminen ja jokainen kertoi pelto- ja pirttiviljelystensä määrän. Tietokilpailun oppilaiden ja kurssilaisten kesken järjesti Väisälä ja siinä tuli tasapeli, vaikka aluksi ukot olivat jäädä häviölle. — Vielä oli oppilaiden järjentämä pila ja erilaisia lystikkäitä kilpailuja.

Maanantaina oli viimeinen kurssipäivä. Pidettiin vielä muutama oppitunti aamupäivällä. Seurasi lopettajaiset. Aluksi puhui Väisälä sanoen huomanneensa kuinka suurella mielenkiinnolla kurssilaiset olivat seuranneet opetusta ja mainitsi vielä kuinka tarpeellista on uusien tietojen saaminen maanviljelijöille. Rehtori Rainio lausui toivovansa, että samansuuntaisia erilaisia kursseja voitaisiin vastakin järjestää parin vuoden väliajoin. Lopuksi kurssilaiset luovuttivat kiitollisuuden osoituksenaan Väisälälle muistolahjan.

Kokoonnuttiin vielä lähtöaterialle. Sitten joukko hajaantuikin kukin suunnalleen, jokainen täynnä uusia vaikutelmia ja innostuneina kokeilemaan käytännössä uutta oppimaansa.

Kursseja periskoopista seurannut

Eevertin Kaarina.

TURUN KUUROJEN KOULUSTA

ILOINEN LUOKKA

Kuurojenopettaja voi harvoin olla tyytyväinen työsaavutuksiinsa. Päämäärä on kaukana, ja jokapäiväisestä uurastuksesta huolimatta eteneminen tuntuu kovin hitaalta. Niinpä opettajan ilo onkin suuri hänen voidessaan todeta luokassaan ilmeistä edistystä. Tällainen pirteä ja toimelias luokka on kuvassa näkyvä Turun kuurojenjoulun kolmas luokka.

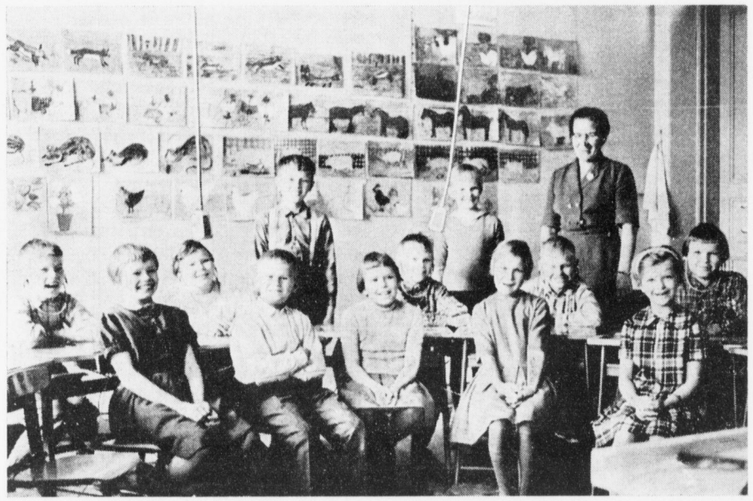

Sylvi Tuomen luokalla on 12 oppilasta, joita ei koulutyö ilmeisesti rasita

Luokalla on 12 oppilasta, joten se kuurojenkoulun luokaksi on iso. Oppilasaines on epätasaista, sillä jakoa a- ja b-luokkiin ei ole voitu tehdä, koska koulussa on vain yksi osasto tätä vuosiluokkaa. Yhteistä koko luokalle on kuitenkin iloisuus ja vilkkaus ja aivan erikoinen innostus koulutyötä kohtaan. On luokan opettajan Sylvi Tuomen ansiota, että hän on osannut herättää ja ylläpitää oppilaissaan tällaista oppimisen iloa. Sitä nähdessään vieras jopa erehtyy arvelemaan: helppoahan tuo kuurojen opettaminen onkin, oppilaat kun ovat niin innokkaasti mukana, että toisinaan näyttävät rutistavan opettajansa. Asiaan perehtynyt kuitenkin tietää, että helppous on vain näennäistä. Se on ponnistuksilla ja työllä saavutettua. Alusta pitäen opettaja Tuomi on pyrkinyt herättämään oppilaissaan mieltymystä koulutyöhön. Leikki ja kilpailu ovat tässä olleet hyvänä apuna, ja tehtävät on koetettu sovittaa lasten voimia vastaaviksi. Läksyjen taakkaa ei tämä luokka ole ensimmäisinä vuosina tuntenut ollenkaan. Ääntämisen ollessa vielä horjuvaa pienet oppilaat ääntävät läksyjään kuinka sattuu. Väärää ääntämistä toistetaan, niin että siitä tulee tottumus, jonka poiskitkeminen voi aiheuttaa monta itkunpisaraa. Ei voi odottaa, että asuntolassa hoitajat ehtisivät valvoa läksyjä luettaessa monen kymmenen lapsen ääntämistä. Opettaja Tuomen luokalla läksyt tulivat ajankohtaisiksi vasta kun oppilaat itse pyysivät niitä, koska muillakin oppilailla oli. Annettiinhan niitä, mutta samalla vaadittiin että ne oli myös osattava.

Läksyjen suhteen on oppilaissa alusta pitäen pyritty herättämään vastuuntuntoa, niin että he itse huolehtivat niistä. Lasten tavaton eläytyminen asioihin läksykappaleita yhdessä laadittaessa tekee niiden oppimisen helpoksi. Into päästä eteenpäin

Ääntämisharjoitus käynnissä. Katosta riippuvat mikrofoonit ja oppilailla on kuulokkeet korvissaan

opetettavassa aiheessa saa jopa edistyneemmät oppilaat valvomaan heikompien läksyjen lukua asuntolassa. Aiheita kielenopetukseen saadaan luonnollisesti lasten omasta elämästä ja koulutapahtumista. Tiedämme, että kuulevat lapset ovat ihastuneita satuihin. Kuuro lapsi ei tässä suhteessa eroa kuulevasta ikätoveristaan. Myös sadun opettaja Tuomi on ottanut kielenopetuksen palvelukseen. Jo ensimmäisellä luokalla iloittiin, kun kuvakirjan esittämiä tapahtumia voitiin kuvakielestä kääntää yksinkertaisiksi puhekielen lauseiksi. Innostus satuja kohtaan kohoaa toisinaan suorastaan haltioitumiseksi sitä mukaa kuin kertomukset tulevat tapahtumarikkaammiksi ja tunkeutuminen juonen sisältöön käy kielenhallinnan edistyessä helpommaksi. Nähdessään tämän kuuron lapsen viehtymyksen satuun tulee ajatelleeksi, että tässä ilmenee tarve, jonka tyydyttäminen on lapsen henkisen kehityksen kannalta tärkeä muutenkin kuin kielenoppimisen kannalta.

Koulussamme käy paljon vierailijoita, jotka kaikki ovat ihastuneita nykyiseen kolmanteen luokkaamme. He saavat hyvin selvän oppilaitten puheesta ja ihmettelevät näiden huuliltalukutaitoa. Myös oppilaiden iloisuus ja toimeliaisuus on herättänyt huomiota. Moni opettaja varmaan olisi jo näihin saavutuksiin tyytyväinen. Kokenut opettaja kuitenkin tietää, että vielä ollaan kaukana päämäärästä, kuulevien kielen riittävän laajasta hallinnasta. Tarvitaan jatkuvia ponnistuksia ja varsinkin opettajalta itseään säästämätöntä työtä.

"IHMEENTEKIJÄÄ" KATSELLESSA

Jyväskylän Kaupunginteatteri on esittänyt viimeviikkoina yllämainittua kappaletta ja esittänee sitä jatkuvasti. Jouduin itse katsomaan sitä aivan sen ensimmäisinä esityspäivinä. Minulle suotaneen oikeus tai paremmin lupa esittää näin muutamia ajatuksia joita se silloin mielessäni herätti. Hartaasti toivoisin, että näkemykseni löytäisivät vastakaikua muissakin ja mielenkiintoa, niin että jyväskyläläiset yhä joukoin suuntaisivat askeleensa kaupunginteatteriin niin kauan kuin Ihmeentekijää siellä vielä esitetään. Meillä olisi tähän varmasti tavallista enemmän aihetta. Toimiihan täällä mm. kuurojen koulu.

Koska en ole taidearvostelija, en aio tuoda esille mielipiteitä näytelmän taiteellisesta tasosta. Sen kuitenkin voin sanoa, että yleisnäkemykseni oli, että kappale kokonaisuudessaan valtasi katselijat ja kuuntelijat. Tämä todistanee varmaan esityksen korkeatasoiseksi. Yleensä tahtoisin vain keskittyä siihen sanomaan, mikä sisältyy kappaleen pääesittäjien pienen Helenan ja hänen opettajansa nti Sullivanin osiin.

Tietenkin Helenin niin sanoakseni alkuperäiseen luomukseen olivat suurena lisätekijänä lähiympäristö: koti, vanhemmat ja sisarukset. Tämä näkyy kyllä hyvin tuossa vaikeasti hallittavassa hemmotellussa tytössä. Hän oli saanut tehdä yleensä, mitä ikinä halusi. Häntä säälittiin ja ehkä samalla hiukan vieroksuttiin. Näin käy kaiketi aina. Ympäristö ei voi mitään sellaiselle lapselle. Hänestä tulee määrääjä ja kotityranni, monella tavalla ja kuitenkin hän on kaikkien silmäterä. Mikäli koti on vauras ja sivistynyt, kuten oli Helenen kohdalla, ei tulos ole suorastaan epämiellyttävä. Näin Helenen kohdalla. Mutta neiti Sullivanin kasvatusmetoodi, minkä hän oli löytänyt ja oikeaksi havainnut oli sekä hämmästyttävä että kiehtova.

Kun alussa katselin nti Sullivanin painiskelua, todellista käsikähmää pikku Helenen kanssa, jouduin ymmälle. Mitä tästä sanotaan? Vaistomaisesti käännyin ja tähyilin ympärilleni. Etsin vastausta ihmisten ilmeistä. Mitä sanoo nykyajan psykiatri? Kauhistuin ja — hymyilin. Niin hullunkurista se oli. Ennennäkemätöntä tapahtui, jotain sellaista, josta olemme ehkä joskus lukeneet, mutta jonka olemme jo aikoja sitten hyljänneet sopimattomana. Ei, lapsen, sokean kuuromykänkään kasvatus ei voi olla eikä saa olla tuollaista.

Ja kuitenkin. Näytelmähän ei olekaan tämän päivän tapahtumien ja metoodien tavoittelua. Se kertoo melko kaukaista historiaa: oli kerran! Ja kuitenkin jälleen. Muistini kätköistä sukeltautui eräs harjoitustunti Perttulassa muutama vuosikymmen sitten. Muistan, että se herätti mielessäni kyselyitä ja epäröintiä, sai minut hämmennyksiin. Mutta luulen, että lopulta hyväksyin metoodin oikeaksi siinä tapauksessa. Kuuntelin opettajaa, joka oli alkuaan valmistanut kuuromykkäin opettajaksi, mutta sitten sijoittunut vajaamielisten kouluun. Kuuluihan Perttulan oppilasainekseen mm. joukko afasisteja, joille pitäisi antaa myös ääntämisharjoitustunteja.

Tällä kertaa oli luokka kuitenkin tavallinen, tavaamisharjoitus oli käsillä. Opettaja oli kirjoituttanut lasten kivitaulut täyteen au-tavuja. Kukin vuorollaan tuli lukemaan opettajalle kaikki tavut. Sitten tukevan Kaino-pojan vuoro. Hänelläkin oli taulu täynnä tätä tavua. Lue — kuului opettajan rauhallinen kehoitus. Kaino-poika rykäisi, mutta muuta ääntä ei kuulunut. Lue — kuului nyt hiukan tiukempana ja vielä kerran samalla äänenpainolla. Mutta Kaino vain rykäisi. Silloin se tapahtui Opettajan karttakeppi heilahti ja iski melko voimakkaasti pojan pakaroihin samalla kun kuului nyt hyvin tiukasti: lue! ja Kaino luki joka tavun alusta loppuun.

Olin jähmettynyt mutta myös nauruun purskahtamassa. Niin koomillista näytetuntia en vielä siihen mennessä ollut nähnyt. Kun tunti loppui tuli vanha hyvin ansioitunut ja arvokas opettaja luokseni ja sanoi: sinä et tietenkään hyväksynyt minun metoodiani, mutta jos Kaino näin oppii lukemaan, mitä se sen läskissä tuntuu.

Mitäpä minulla oli siihen sanomista.

Kun nyt katselin näytelmän kehitystä alusta loppuun ja erityisesti op. Sullivanin peräänantamattomuutta tavoittelemansa kasvatusmetoodin noudattamisessa, mikä lopulta vei suureen voittoon, en voinut olla näkemättä hänessä todella ihmeentekijää. Niin pilattu ja hemmoiteltu kuin pikku Helen oli ollut ja oli yhä opettajan jo taistellessa hänestä, täytyi ihmetellä nti Sullivanin tarmokkuutta ja enenkaikkea hänen kiintymystään pikku oppilaaseen. Hän oli todella löytänyt tuossa ulkonaisesti täydellisesti, sanoisinkohan "hermeettisesti" suljetussa ihmislapsessa hyvin syvässä sielun, kirkkaat hengenlahjat ja hän tahtoi vetää ne päivänvaloon ja hän veti.

Ja vaikka tuntui joskus melkein raa'alta katsella sitä kaksintaistelua, minkä nämä kaksi voimaihmistä pieni Helen ja hänen opettajansa kävivät — esim. silloin kun kumpikin heitti toisensa silmille vettä — ei voi muuta kuin ihmetellä. Tytön loistavien lahjojen kätkön löytäminen täytti opettajan mielen ennenkuulemattomalla voimalla. Hänen sydämensä täytti rakkaus pieneen kuurosokeaan ja hän tahtoi hinnalla millä hyvänsä pelastaa hänet ihmiskunnalle. Kohtaus puutarhapenkin äärellä, kun Helen on vaipunut uneen ja nti Sullivan hyväilee tytön nukkea, on vertaansa vailla. Se on niin kaunis ja opettajan kiintymystä lapseen ja ajatukseen auttaa tämä helmi ulos kotelostaan niin kuvaava, että se hellyttää meidätkin. Oikeastaan tämä naisellinen lämpö ja pehmeys tuli mielestäni esille jo painimiskohtauksissa. Opettaja suojeli oppilasta sielun ja ruumiin puolesta silloinkin, kun hän vakaumustaan seuraten oli peräänantamaton. Tulkitsitte hienosti kirjailijan sisäistä näkemystä nti Sullivan! Saanko vielä kiittää Teitä? — Helen oli helmi tietenkin, kuten esikuvansa.

Ei siis ole ollut kysymys Ihmeentekijän taiteellisesta arvostelusta, vaikka en ehkä ole voinut arvostelua täydelleen sivuuttaa. Ei myöskään kasvatuksen metoodien arvostelemisesta. Olen ajatellut y l e i s ö ä, joka on ollut katsomassa tätä voimakkaasti vaikuttavaa näytelmää. Onko se puhutellut meitä siten, että olemme ymmärtäneet, mikä siinä on olennaista? Olemmeko nähneet, että taistelu sokeakuuron puolesta on ollut todella jaloa taistelua. Aistiviallisten kasvatus ja opettaminen lienee elämän vaikeimpia. Palatakseni vielä kerran näytelmään pyydän muistuttaa meitä, että vain op. S:n sitkeys ja alituinen valvova kasvatettavan sielunreaktioiden seuraaminen uudelleen ja uudelleen palaaminen tapojen ja käsitteiden harjoitukseen ja ennenkaikkea rakkaus lapseen lienevät tosiasioita, joita tuskin olemme tulleet ajatelleeksi, vaikka aivan läheisyydessämme täälläkin liikkuu lapsia, kuuroja, jotka ovat saaneet lähteä etsimään itselleen paikkaa auringossa hyvin heikoin eväin. Näemmekö, että kysymyksessä on juuri tällainen lapsiparka — ei pahaksi pojaksi tai tytöksi luotu. Tietenkin tapaus Helen Keller on tavallaan ainoalaatuinen. Se esittää melkein syvintä aistimien pimeyttä alkuperäisessä tilassa. Mutta se näytelmä, mistä tässä on keskusteltu, tahtoo varmasti sanoa meille, että näitä estoja potevia ihmisiä on autettava. Heille on osoitettava ystävällisyyttä ja heidät on h y v ä k s y t t ä v ä omistamaan osansa ihmisenä olemisen oikeutuksesta. Juuri meidän, jotka olemme ehkä saaneet syntyä maailmaan tervein aistein on otettava heidät huos-

Kuurojen vanhainkoti harjassa

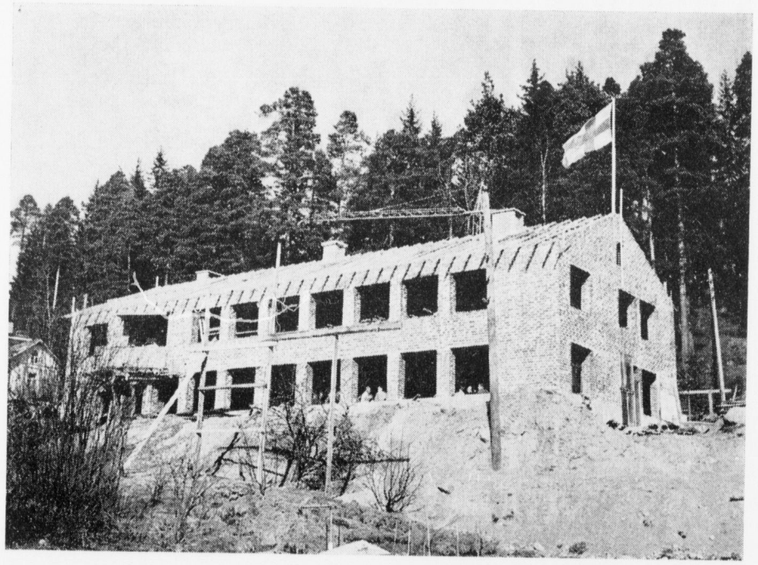

Keskiviikkona huhtikuun 25 päivänä vietettiin Hyvinkään maalaiskunnassa Kuurojen Huoltokotisäätiön rakennuttaman, kuuroille miehille tarkoitetun vanhainkodin harjannostajaisia. Maassamme ei nykyisin ole vastaavaa laitosta. Rakennuttajan puolesta lausui dipl.ins. R. Savisaari läsnäolijat tervetulleiksi selostaen lyhyesti niitä vaiheita, mitä rakennustöiden alkuunsaattamisessa oli ollut sekä rahoituskysymyksiä mainiten erikoisesti Raha-automaattiyhdistykseltä saadun huomattavan tuen. Lopuksi esitti puhuja rakennuttajan puolesta kiitokset kaikille työhön osallistuneille. Työntekijäin puolesta vastasi puheeseen työmaan luottamusmies Toivo Uotila kiittäen rakennuttajaa siitä, että työntekijöille on järjestetty työtilaisuuksia ja toivoi laitokselle menestystä sen valmistuttua.

Rakennuksen, joka on noin 2300 m³ suuruinen, on suunnitellut arkkit. Sakari Siitonen, konstruktiopiirustukset on laatinut dipl.ins. Pentti Tiainen sekä sähkösuunnitelmat teknikko Veijo Virkkunen. Rakennuksen pääurakoitsijana on toiminut Rakennustoimisto Arvi Rostila Hyvinkäältä, saniteettiurakoitsijana Veljekset Helander Oy Hämeenlinnasta sekä sähköurakoitsijana T:mi Tauno Berg Hyvinkäältä.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JUNI | 66 ÅRGÅNGEN | Nr 6 - 1962

DEN TYSTA VÄRLDEN

på TV-rutan

Det var säkert många döva som intresserat följde med TV-förevisningen andra påskdagen, då sändningen av "Den tysta världen" utgavs. Då gavs det reportage om döva och deras liv i kretsen av hörande. Det var nog en sällsynt ära för landets döva att en del fick företräda framför TV-kameran. De flesta döva anade nog denna korta stund att isoleringen och muren kring dem ytterligare höll på att brytas, då många människor fick en någorlunda klar inblick i de korta bildsvep och glimtar från den tysta världen.

Framförandet var en levande genomskärning av livet och görandet i den värld som för de flesta hittills varit så gott som okänt. Enligt vår åsikt var det hela i stort sett korrekt och gav en ganska riktig bild av den värld som de döva leva i. Kanske några avsnitt var något långdragna, ja en del hade kunnat bortlämnats som onödigt. Men de döva som valts till dessa framträdanden hade ingen skuld i dessa, de hade bara att följa regissörens anvisningar samt de som planerat utsändningen.

Detta oavsett var det tekniska framförandet gott och bör ha lämnat goda intryck hos de hörande TV-tittarna. Mest gladde de döva åt förevisandet av vissa arbetsplatser där döva arbeta och av sina arbetsgivare prisas för flit och skicklighet, sitt lyte till trots. Detta avsnitt bör säkert ha lämnat gott intryck av den döve hos den stora allmänheten och ytterligare stärkt de dövas ställning på arbetsmarknaden.

En upplevelse var korta men vackra andaktstunden och barndopet. Förevisningen från dövskolan har säkert rört mången hörande tittare till tårar och mången har äntligen förstått de svårigheter som äro förknippade med undervisningen av döva och dövstumma. Även de kräsnaste och argaste borde ha insett vilken stor livsgåva och förmån ett litet dövstumt barn får genom ett mödosamt och tålamodsprövande inlärande av det dyrbaraste som en döv kan få, röst och tal och att detta i sin tur gör det lättare för den döva att jämna ut vägen i livet.

Folkdanserna och de livfulla framförandet av de olika sångerna voro ganska lyckade, men så hade också helsingforsungdomarna fått stå i genom de många repetitionerna innan. Någon rampfeber förmärktes inte och TV-regissören Ojanen hade bara gott att säga om sina adepter och det var märkligt att se med vilken lätthet TV-folket kom överens med både uppträdande och publik.

— De döva voro förnöjsamma och vackra människor och de unga glada och lyckliga var regissörens omdöme. Förberedandet av utsändningen av "Den tysta världen" var en av mina kärleksfullaste uppgifter, det öppnade vägen till en ny och intressant värld, var den replik regissör Ojanen fällde vid en intervju. Sådana ord ur hjärtats djup bör vara till stor och värdefull glädje för oss.

Föreningen får inte vila på tvås axlar

Föreningsidén är prima, men man har en känsla av att ansvaret och intresset för den förening man tillhör inte är detsamma som när ens pappa var ung. Pappa jobbade som medlem mer helhjärtat för ungdomsföreningen än vad hans pojke gör idag. De flesta av denna sidas läsare tillhör säkert en eller flere föreningar. Hur är det med ditt arbete för föreningen?

Föreningsarbetet av i dag präglas av ett fåtals arbete. Det är ordföranden och sekreteraren som skall gör'at. Vi andra är ju bara medlemmar. Så resonerar vi men så borde det inte få vara.

Föreningsarbetet blir oerhört tungt om det vilar på endast ett par, tre personers axlar. Ordföranden och sekretararen skall vara ledarna och eldsjälarna i föreningens arbete, men i arbetet skall alla delta och därigenom lätta bördan.

Att tillhöra en förening innebär ju s a m h ö r i g h e t. Föreningen skall vara allas vår gemensamma egendom — och en kär sådan.

Nu kanske du säger: vad kan jag då göra där? Säkert är, att det i en ordentlig förening finns arbete för envar. Finns det inte arbete, ja då är den föreningen inte som den skall vara. Den har ju bevisat att den inte behöver sina medlemmar.

Alla kan hjälpa till i en förening. Damerna kan t.ex. turas om att sköta buffetten. Karlarna kan t.ex. komma överens om att ordna bord och stolar samt bänkar vid en samlingsafton. Föreningsarbetet måste vara mera ett "allas arbete", men inte ett fåtals arbete. Föreningarna är inte till för att man skall "komma upp" till färdigt arrangerade programaftnar och bara

Från hemlandet

DÖV FLICKA DRUNKNADE. En drunkningsolycka krävde den 20 april ett människoliv i Enare i Lappland. 20-åriga döva *Eila Kaarina Länsman* hade begett sig ut på Pyhäjärvi samt fallit i en vak. Den förolyckades syster började genast söka efter Eila Kaarina då hon märkte att systern inte befann sig i huset. Man lyckades få upp den förolyckade efter en halv timme, men då var alla upplivningsförsök förgäves.

DEN 11. 2. höll Västnylands döva årsmöte i Ekenäs hos Herman Wikberg i närvaro av ett 20-tal medlemmar från olika orter.

Fru Alma Sjöstrand inledde med en betraktelse, varpå följde välkomsthälsning och tack för det gångna året.

Mötesförhandlingarna leddes av Mikael Holmberg med Rainer Helander vid protokollet. Ur årsberättelsen kan nämnas 10 medlemssamkväm, på vilka 5 föredrag och en mestvetarfrågetävlan anordnats. I tävlingen möttes ett par lag från Hangö och Ekenäs, och Hangölaget segrade med 1 poängs vinst.

Vidare har två kyrkodagar förekommit — en i Ekenäs och en i Karis — en ljusbildvisning, vid vilken pastor Eino Savisaari visade bilder från de dövas afrikamission, samt den traditionella julfesten.

Kassaredovisningen och revisionsberättelsen upplästes, styrelsen beviljades ansvarsfrihet, varpå man förrättade val. Till ordförande återvaldes fru Alma Sjöstrand och till viceordförande Herman Wikberg. Nyvald sekreterare blev Rainer Helander medan kassören Albert Holmström och ledamoten Mikael Holmberg omvaldes.

Till representant på De dövas förbunds årsmöte 25 mars i H:fors utsågs Rainer Helander. Medlemsantalet är i detta nu 28, av vilka 2 hörande.

Till årets planer hör en föredragsdag, en kyrkodag samt en sommarutfärd till Hangö och en resa till De dövas dag i Åbo i september, där Åbo dövas förening håller en fest i sitt eget hus. Vidare ämnar man inrätta en frågelåda, i vilken den som önskar kan lägga in skriftliga frågor, som sedan tas upp till besvarande. Den som svarar bäst och mest får sedan ett pris.

VASA Dövas Förenings årsmöte hölls den 28. 1. i föreningshuset Hantverkargatan 6. Förhandlingarna leddes av Heino Niemelä med Viljo Laitinen vid protokollet. Års- och revisionsberättelsen blevo godkända och den avgående styrelsen beviljades full ansvarsfrihet.

Till föreningens ordförande återvaldes Erkki Tuliniemi och till styrelsen Teuvo Taimisto, viceordförande och kassör, Viljo Laitinen som blev sekreterare samt till medlemmar Eila Tuliniemi, Meeri Södergård, Alf Södergård och Paul Ahlskog med Aliina Haapaniemi och Helvi Launo som suppleanter. Till revisorer valdes Niilo Lehtinen och Algot Strömsholm med Heino Niemelä och Bror-Erik Södergård som suppleanter.

Till förbundets representantmöte valdes Erkki Tuliniemi och Heino Niemelä, suppleant Teuvo Taimisto.

Till kyrkorådet valdes Algot Strömsholm, Reino Grev, Teuvo Taimisto, Simo Vuorimies och Erkki Laakso. Syföreningens ordförande och möteskallare blev Aliina Haapaniemi och med i dess kommitte blevo valda Elsa Laitinen, Eila Tuliniemi, Alma Mansikka och Helvi Launo. Nöjeskommittens möteskallare blev Risto Koivula och i kommitten valdes Erkki Tuliniemi, Ethel Tarvonen, Irma Perä, Maija-Liisa Niemelä, Åke Nabb och Taimi Moisala. Buffevärdinna blev Anna Håkans. Verksamhetsprojektet för år 1962 godkändes och beslöts göra anhållan om diakonissa för de döva i Vasa.

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENINGS DAMKLUBBS årsmöte hölls den 17. 1. Som mötets ordförande fungerade fru Aura Ahlbäck och som dess sekreterare fru Tuulikki Tanskanen. Års- och revisionsberättelsen godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna årets verksamhet.

Till Damklubbens ordförande återvaldes enhälligt fru Hilja Ahlbäck och till styrelsen fruar Ulla Laurila, Tuulikki Tanskanen, Eeva Östman och Maire Seppänen, suppleanter Margit Grönroos och Signe Hallapelto. Revisorer blevo Solveig Karilas och Sirkku Lillunen.

HELSINGFORS DÖVAS DAMKLUBBS 50-årsfest firades i Balders festsal. Festsalen var dekorerad med flaggor och blommor och den talrika publiken föreföll att trivas utmärkt.

Programmet började med framförandet av Finlandia av en folkdräktsklädd ungdomskör ledd av fru Katri Pitkänen och till tonerna av frk Maisa Paunus flygelmusik. Framförandet höjde feststämningen genast från början. Klubbens ordförande fru Hilja Ahlbäck hälsade därefter de närvarande välkomna och utdelade genast därpå hedersdiplomen som erkänsla för förtjänstfullt arbete inom klubben, fru Ida Mouton kallades till klubbens hedersordförande och fru Anni Jokelainen och frk Laina Vainola till dess hedersmedlemmar. De äldsta medlemmarna blomstersmyckades. Nämnas bör att av klubbens första medlemmar äro 5 ännu i livet, Alma Sundvall (Sulka), Emilia From, Emma Lehto, Olga Aulanko och Maiju Lintula, av vilka den sistnämnde var närvarande vid festen.

Därefter framförde frk Liisa Salokorpi en festdikt och 50 årshistoriken berättades av fru Aura Ahlbäck. Efter prosten Paunus medryckande festtal serverades kaffe åt inbjudna i ett angränsande rum. Efter pausen uppfördes folkdanser under ledning av fru Aura Ahlbäck.

Sedan följde framförandet av hyllningarnas rad varvid klubben fick motta en stor mängd blomster och lyckönskningar samt gåvor. Helsingfors Dövas Förening hyllade damklubben genom sin ordförande Torsten Rikström och även alla underavdelningarna framförde sina lyckönskningar genom sina representanter. Även landets övriga damklubbar hyllade sin kollega till 50-årsjubileet. Åbo genom fru Anja Keski-Levijoki, Lahtis genom fru Lempi Isotupa, Tammerfors genom fru Sirkka Vuorenmaa och Jakobstads hyllning framfördes av fru Tyyne Fagerlund. Festen avslutades med Vårt land som sjöngs unisont.

Följande dag hölls upplysningstillfälle för kvinnor i de dövas förenings lokal som besöktes av en talrik publik. Föredrag höllos bl. a. av skolrådet Martta Lahtinen som talade om äktenskaps- och hemlivet, författarinnan Hellin Kaikkonen som föredrog om livets glädje, fru Katri Pitkänen över ämnet: den döva kvinnan i samhällslivet m.fl. Fru Pitkänens uppmärksammade framförande väckte uppmärksamhet och är värt en extra applåd. Ytterligare några tal höllos och en deklamation i god stil framfördes av frk Elisabet Kattainen.

MANILLA DÖVSKOLAS 150-åriga tillvaro kommer att i Sveriges skolstyrelses regi högtidlighållas den 5 juni i år. Hans Majestät Konungen har utlovat sin närvaro och c:a 200 gäster kommer att inbjudas, bl.a. representanter för svenska myndigheter och dövundervisningen i Norden. Manilla dövskola ligger som bekant strax utanför Stockholm vid farleden till Finland och har besökts och genomgåtts av många finländare, bl. a. Carl Oskar Malm, grundaren av den första dövskolan i vårt land.

I VASA höllos den 6—8 april de årligen återkommande kyrkodagarna, som denna gång besöktes inte endast av döva från Vasa med omnejd. Även långväga ifrån kommo besökare. Som talare uppträdde prosten Hyvärinen och pastor Savisaari samt fyra av de hörandes präster, Algot Srömsholm, Katri Pitkänen, Ester Koskinen, Teuvo Taimisto, Erkki Tuliniemi m.fl. Även körsånger och solosånger framfördes. Däremellan hölls missionsbazar som lämnade gott resultat. Vännen Reino Grev, som alltid varit tillstädes varje gång, var på grund av sjukdom förhindrad denna gång.

På söndagen var det gemensam gudstjänst i Vasa kyrka, som var fylld till brädden med en publik som bestod av både hörande och döva. Predikan hölls av prosten Hyvärinen med pastor Savisaari som liturg och nattvardsförrättare i samverkan med en ortspräst. Texten förelästes av fru Katri Pitkänen.

---

där ha roligt, utan att alls behöva tänka på huru mycket arbete som ligger bakom alltsammans.

Man skall faktiskt delta i föreningsarbetet. Man skall inte bara vara lyssnare eller tittare. Man skall också vara p r o d u c e n t !

DEN NYA ORDFÖRANDEN

Vid förbundets årsmöte den 24. 3. valdes som bekant till ny förbundsordförande dipl.ing. *Runo Savisaari*, som vi redan i åratal känt som en energisk förespråkare för dövsaken. Som barn till döva föräldrar är de dövas liv och svårigheter välkänt för honom, som tekniker och arbetsmänniska är han väl skickad att lotsa förbundsskutan framåt. Vi önska lycka och fortsatt arbetsenergi i den krävande uppgiften som ordförandeposten innebär för honom.

DEN BLINDA OCH DÖVSTUMMA FRANS LEIJON SOM FÖRFATTARE

För många av tidskriftens läsare och för många äldre jakobstads- och pedersörebor är namnet bekant. Frans Leijon var född i Åbo, men kom att bo en lång tid dels i Jakobstad, dels i Pedersöre. Om honom har såväl i denna som andra tidningar skrivits en del förut, men om märkliga människor kan det väl berättas flera gånger.

Undertecknad kommer tyvärr inte ihåg Leijons födelseår, men han borde vid detta lag ha varit i 90-årsåldern om han levat; han dog 1946.

Frans Leijon var en ensam mors son och startade sitt liv i svåra omständigheter. Par år gammal drabbades han av en sjukdom, som berövade honom både synen och hörseln. Något år senare kom han på myndigheternas försorg till dövstumskolan i Jakobstad. Han gjorde sitt inträde i skolan lika mycket som ett fyrbent djur som en mänsklig varelse. Han utstötte obegripliga läten, och skolans lärare hade all orsak att fråga sig: vad månde bliva av detta barn?

Detta barn visade sig senare vara hart när ett underbarn. Man kan fråga sig vad han skulle ha blivit om han som andra barn fått ha alla sinnen i behåll. Kanske han bara hade blivit en vanlig medelmåtta.

Det skulle föra långt att berätta allt om Frans Leijon. Vi inskränker oss bara till följande:

Frans hade blivit en reslig ung man med allvarligt utseende, när han blev utdimitterad från skolan och återvände till hemstaden. Under de många årens bortavaro hade hemmet mycket förändrats: där fanns nu en styvfar och flera halvsyskon, och det märktes att Frans inte var välkommen hem. Då sade skolans dåvarande föreståndarinna Anna Heikel: — Jag skall ordna det för Frans. Hon donerade en summa, vars avkastning var stor nog att garantera Frans' uppehälle för återstoden av livet. Att inflationen förstörde dessa beräkningar senare var inte donators fel.

När seklet var ungt hade Frans Leijon sitt hem i Forsby. Det var den tiden då cyklarna erövrade våra bygder. Frans kunde inte cykla som andra, men han kunde bygga sin egen trehjuliga cykel! Han köpte en begagnad herrcykelram, en dito damoch därav vart det en cykel för både honom själv och hans seende vårdarinna.

Frans Leijon hade sin syn i fingertopparna. Vid svarvstolen var han suverän, hans trädgårdstäppa var ett mönster i sitt slag och han var väl underrättad om vad som hände i tiden. Hans blindskriftstidning, Veckobladet, som utkom i Sverige, berättade nyheterna bl. a. Under första världskriget var Frans bättre underrättad om läget än någon annan, ty den ryske censuren kunde inte läsa blindskriften!

Den sista tiden av sitt liv tillbringade Frans Leijon på ett åldringshem i närheten av sin hemstad: ännu då byggde han sig en liten stuga i hörnet av tomten, och dit gick han då han ville vara ensam!

— Men brevet vi talade on. Jo, detta skrev han året innan han dog, och det var en gammal bekant från forsbytiden, som var mottagare. Som en del ännu inte glömt var det matbrist ännu år 1945, och även Frans hade det knalt. Då han ju inte kunde ränna kring på landsbygden som andra hamstrare, satte han sig ned och plitade ihop ett brev till sin f. d. granne i Forsby, Verner From, och framlade sitt önskemål. Brevet är skrivet med pränätade bokstäver, raderna spikraka och blott några enstaka bokstäver avviker från det riktiga. Brevet lyder:

"Satava den 19 november 1945.

Kära herr Verner From.

Jag vill köpa 3 kilo havregryn. Vi fick dålig skörd i året 1945. Havrehalm är 45—50 cm lång. Åkerärter var mycket 1944, mer än nu i år, vi fick litet ärter i år. Vetesäd är mycket; här sås än litet kornsäd. Vi fingo icke äta havregrynsgröt eller välling ett år. Ty i sommar 1945 litet regn o stor hetta. Råghalm 130—150 cm lång. Men i Österbotten även är råghalm 180—2 meter hög. Här finns 3 hästar, (och) tredje 5 månader gammal föl, och båda stor-hästar. Här finns 4 kor, 5 får, 2 svin, 10—12 hönor, en katt. Jag får 3 kilo havregryn och 1 kg kornmjöl. Tusen hälsningar åt er, alla vänner i Forsby. Från Frans Leijon, adress Salmela Kakskerta Åbo."

En hälsning från Eritrea

I Er skola i Keren 7/4 1962.

Detta är en försenad påskhälsning. I hettan här är det svårt att hålla reda på tiden. Just nu har vi 36° i skuggan. Landet firar påsk en vecka efter oss, så man tänker mest på den.

Vi läser i berättelsen om Jesu lidande om törnekronan, som Jesus måste bära. Törnen ha vi här runt omkring, men aldrig kan vi riktigt förstå, hur mycket Jesus led för oss. Endast tacka för den frälsning vi kan få genom tro på honom.

Vi har haft bykdag i dag och nu är allt rent. Barnen sitter hör omkring mig på den lilla terrassen utanför mitt hem. Det blåser litet och vi njuter av svalkan. Barnen kan få vila sig nu och leka, men de ha tagit fram sina små handarbeten och hoppas få dem färdiga till påskferien och ta dem till mor. Vad hon ska bli glad och förvånad över att de kan sy en så fin duk åt henne. Tyget är bara det enklaste slaget av lärft, men de broderade blommorna är färgrika och granna. I skolans handarbete syr barnen förkläden som snart är färdiga. Ibland få också gossarna slöjda.

Anni Kauppinen har kommit och vi ha ordnat hennes hem. Det blev ju en temperaturskillnad för henne på omkring 50°, men snart har hon blivit van vid värmen. Det är gott att ha en arbetskamrat här och ibland har vi en liten vilostund i hennes trevliga hem. — Det är roligt att se hur fröken Kauppinen och barnen leker tillsammans, både med bollekar och annat. Men det måste ske på kvällen. På dagen orkar ingen röra sig så snabbt.

I går var några herrar från Sverige här och filmade skolan. Hoppas att ni sedan få se filmen.

Det skall bli en konfirmationskurs för de äldre barnen. Prosten Paunu från Helsingfors kommer hit. Må Guds verk bland de döva gå framåt.

Eder
Elsie Roos

Idrottsnyheter

JAKOBSTADS DÖVAS IDROTTSFÖRENING har hållit sitt årsmöte. Som mötets ordförande fungerade Anton Hellöre med Per Björkvik vid protokollet. Sedan årsberätlästs och godkänts beviljades styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet för det gångna året.

Till ordförande för år 1962 valdes Alf. Bjong. Styrelsemedlemmar blevo Jalo Nuolikoski, viceordförande, Per Björkvik, sekreterare, Paul Lindberg, kassör och Astrid Bjong, ledamot och buffetföreståndarinna. Suppleanter blevo Ole Sandström och Anton Hellöre.

Revisorer blevo Isidor Fagerlund och Taimi Gripström med Tyyne Fagerlund som ersättare. Uppbördsman är Ole Sandström.

JDIF har anordnat tävlingar i 6-kamp och resultaten blev: 1) Ole Sandström 1.361 p. 2) Jalo Nuolikoski 1.355 p. 3) Alf Bjong 1.017 p. 4) Olavi Nuolikoski 865 p. 5) Per Björkvik 789 p.

JDF:s medlemmar har spelat pingpong varje söndag i somras i fjol.

Instundande sommar firar Jakobstads Dövas Idrottsförening sitt 35-årsjubileum.

Möten

LÄGERDAGARNA FÖR DÖVA UNGDOMAR, vilka som tidigare meddelats hållas i Kalvola den 9—14 juli, mottar anmälningar som böras göras före den 20 juni och sändes under adress: De Dövas Ungdomskommitte, Markkulantie 3, Hämeenlinna. Till de som anmält sig sändes skriftligt meddelande om samlingsplats samt lägerrustningsförteckning. Välkomna till ungdomslägret. Obs! Endast ungdomar under 30 år få tillträde.

Ungdomskommitten

JAKOBSTADS DÖVAS FÖRENING anordnar Österbottens dövas sommarfest lördagen den 14 juli kl. 19 i stadens brandkårshusfestsal med gott program.

Följande dag, söndagen den 15 juli på förmiddagen företages en bussutfärd till Runebergs stuga, Alholmen och till sportstugan Hällebo, där dagens program börjar med gudstjänst av pastor Eino Savisaari. Mat och kaffe serveras där. Närmare i julitidskriften. Välkomna!

Jakobstads Dövas Förening.

KEMI DÖVAS FÖRENING anordnar sin 20-årsfest och sina kyrkodagar den 9—10 juni i församlingshuset. Lördagens fest börjar kl. 19, varvid prosten Heikki Hyvärinen lovat sin medverkan med tal. Söndag kl 12 håller han gudstjänst i Kemi kyrka och därefter följer 20-årsjubileumsfesten i församlingshuset. Välkomna från när och fjärran till Kemi!

SÖDRA ÖSTERBOTTENS Dövas Förening (Seinäjoki) förbereder sommarfest i Kuortane den 4—5 augusti med exkursioner till museer och simstränder. Ett besök i Kuortane lönar sig. Närmare med program och plats meddelas i nästa nummer.

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENINGS lokal är öppet under sommarmånaderna bara på torsdagarna kl 18—22. Föreningens sommarhem "Björkstrand" i Sökö är hela sommaren öppen för medlemmar och gäster. Välkomna!

Schacknyheter

DEN 11—12 AUGUSTI anordnar Jakobstads Dövas Schacklubb Österbottens mästerskapstävling i schack i sportstugan Hällebo.

Bemärkelsedagar

80 ÅR fyller den 1 juni arbetaren *Vihtori Fridolf Mäkelä*, Kausala.

50 ÅR fyller den 16 juni fru *Maria Nyberg*, Helsingfors.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.
Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1961 1/1 årg. 700:—, till utlandet 1000:—.

Moottoripalsta

KUUROJEN AUTOJÄRJESTÖKA

toimeenpanee Kuutamorallit ensi elokuun 4—5 p:nä. Ajasta ja paikasta ilmoitetaan lähemmin heinä—elokuun numerossa. Palkintona vapaa matka Ruotsiin.

VAROITUSLAITE AJONEUVOJEN PÄÄLLEAJOJEN VÄHENTÄMISEKSI

Voimassaolevien liikennesäädöstemme mukaan ei ajoneuvoa saa tiellä pysäyttää, seisottaa tai pysäköidä sellaisessa paikassa tai siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai että häiritään tai estetään liikennettä.

Tämän lisäksi määrätään mm., että seisottamista tai pysäköimistä varten on ajoneuvo ohjattava ajosuunnassaan mahdollisimman lähelle ajoradan oikeata reunaa ja pysäköitäessä, mikäli se on sallittu ja suinkin mahdollista, kokonaan ajoradan ulkopuolelle.

Ajoneuvossa, joka on pysäköitynä tielle näkyvyyden ollessa riittämättömän valaistuksen takia rajoitettu, on käytettävä erikseen määrättyjä seisonta- tai lähivaloja. Muutoin kuten esim. hevosajoneuvoissa, on tällöin käytettävä ainakin yhtä riittävän tehokasta ajoneuvon vasemmalle puolelle asetettua valaisinta, joka näyttää eteenpäin valkoista ja taakse punaista valoa.

Näiden ja eräiden muidenkin säädösten tarkoituksena on lähinnä estää yleensä erittäin tuhoisien, pysähdyksissä olevien ajoneuvojen takaosaan tapahtuvia päälleajoja, jotka ovat melko yleisiä lähinnä syksyisin, jolloin yöpimeitten aikana maan ollessa vielä mustana pysähtynyttä autoa on vaikea havaita.

Paitsi että näitä määräyksiä usein rikotaan, sattuu käytännössä myös, että ajoneuvojen valot menevät matkan kestäessä epäkuntoon tai että rengasrikon, kolarin, liukkaan kelin tai muun esteen takia ajoneuvo joudutaan pysäyttämään sellaiseen säädösten vastaiseenkin tien kohtaan, jossa peräänajon vaara läheisen mäen, mutkan, pimeyden yms. takia on tarjolla.

Tällaisissakin tilanteissa uhkaavien liikenneonnettomuuksien varalta on tosin määräys, jonka mukaan ajonopeus on pidettävä sellaisena, että ajoneuvo voidaan pysäyttää tien kokonaan näkyvällä, lyhyelläkin osalla sekä, milloin ajoneuvossa on käytettävä kauko- tai lähivaloja, enintään sen pituisella matkalla, joka ajoneuvon omien valojen valaisemana kulloinkin on esteetön, jolleivät olosuhteet edellytä sitäkin suurempaa varovaisuutta.

Riittävän alhaista nopeutta on lisäksi erityisesti pidettävä mm. tien kaarteissa ja mäen harjanteilla sekä rakennusten, aitojen tai istutusten peittäessä näkyvyyttä sivuille tai näkyvyyden ollessa muutoin rajoitettu. Myös häikäisyvaaran olemassaollessa on ajonopeutta riittävästi vähennettävä.

Näin ollen ei pysähdyksissä olevan tai hitaasti kulkevankaan ajoneuvon peräänajo ole yleensä mahdollista muuten kuin liikennesääntöjä rikkomalla, usein kaksinkertaisesti siten, että sekä pysähdyksissä oleva että peräänajaja toimivat liikennesääntöjen vastaiseksi. Ja kuitenkin seurauksiltaan tuhoisia peräänajoja edelleen sattuu niin meillä Suomessa kuin muissakin maissa.

USA:ssa voimassaolevan määräyksen mukaan on jokainen raskas ajoneuvo, joka on pysäköity siten, että se on osaksikin liikennöidyllä ajoradalla, osoitettava varoituskilvillä, joista toisen on oltava 30 m ajoneuvon edessä ja toisen saman matkan päässä sen takana.

Ranskassa on jokainen yli 3,5 tonnia painava ajoneuvo, joka pimeän ajaksi jää tien varteen, merkittävä punaisilla heijastavilla reunoilla varustetuilla varoituskolmioilla.

Belgiassa on kaikki enemmän kuin 3,5 tonnia painavat, tien varteen pysäköidyt ajoneuvot merkittävä heijastavilla kolmioilla, joiden sivut ovat 40 sm pitkät.

Samansisältöiset määräykset ovat voimassa myös esim. Hollannissa, Saksassa ja Italiassa.

Yhdistyneitten Kansakuntien eri elimet ovat myös jo pitemmän aikaa kiinnittäneet huomiota tähän liikenneonnettomuuksien aiheeseen. Niinpä YK:n Turvallisuusneuvoston kuljetusosaston asianomainen komitea kehoitti jo v. 1952 kaikkia ECE:hen kuuluvia maita säätämään lain teiden varteen yöaikaan pysäköityjen ajoneuvojen merkitsemisestä heijastusaineesta valmistetuilla varoituskolmioilla.

---

taamme. Kiitos ja kunnia niille, jotka antavat elämänsä, työnsä ja rakkautensa näiden vähäosaisten pelastamiseksi. Sitä taistelua, jota he käyvät, voi hyvin verrata kallion murskaamiseen ihmiskäsin.

"Keskisuomalainen" 15. 3. 62.

Hilja Kesäjärvi.

UUSI PUHEENJOHTAJA

Liittomme vuosikokouksessa 24. 3. valittiin liiton uudeksi puheenjohtajaksi dinpl.ins. *Runo Savisaari*, jonka jo vuosia olemme tunteneet tarmokkaana kuurojen asian edistäjänä. Kuurojen vanhempien lapsena on kuurojen elämä ja vaikeudet hänelle tuttuja, tekniikan ja toimen miehenä hän osaa taidon viedä liittoamme eteenpäin. Tässä vaativassa työssä toivomme hänelle onnea ja jatkuvaa innostusta.

Koti ja kasvatus

NUORTEN SUHTAUTUMINEN KUUROIHIN VANHEMPIINSA

Viime numerossa meillä oli puhetta murrosiästä. Varsinkin sen ensimmäinen vaihe, kuohuntavaihe, osoittautui kasvatuksessa vaikeaksi. Voimakas arvostelun henki valtaa silloin nuoret, eivätkä siitä säästy sen paremmin kuulevat kuin kuurotkaan vanhemmat. Kun tuona aikana nuoret etsivät esikuvat ja ihanteet aina kaukaa ja haluavat yleensä olla ja tehdä kuten toveripiirikin, ei ole ihme, että välimatka vanhempiin kasvaa.

Arvostelun kärki saattaa usein kohdistua melko voimakkaastikin kuuroihin vanhempiin. Aina ei kuitenkaan ole näin. Syynä arvosteluun on varmaankin vanhempien erilaisuus muihin ihmisiin nähden. Nuoret haluavat, että heillä olisi samanlaiset vanhemmat kuin muillakin. He eivät halua erota muista.

Murrosiässä nuoret hakevat toveripiirinsä kodin ulkopuolelta ja tämä merkitsee myöskin irtisanoutumista kuurojen maailmasta, jossa he tavallaan ovat kasvaneet. Vanhemmille tämä on vaikeata. He ovat saattaneet mielessään ajatella, miten heidän lapsestaan tulee heille suuri apu, hyvä tulkki. He ovat saattaneet ajatella lapsestaan apua kuurojen yhdistystoimintaankin. Nyt näyttää kaikki menetetyltä. Nuoret eivät haluakaan olla kuurojen kanssa. Vieläpä omat nuoret välttävät kuurojen seuraa.

Meidän on ymmärrettävä kuitenkin, että nuorilla on omat syynsä tuollaiseen käyttäytymiseen. Usein tuo aika on ohimenevää. Myöhemmin he eivät enää häpeäkään olla tekemisissä kuurojen kanssa. Mutta monille tuo ero jää pysyväiseksi. Siteet katkeavat ja se apu, jota toivottiin, on lopullisesti menetetty.

Onko jotain tehtävissä tämän asian suhteen? Uskon, että tähän kysymykseen on vastaisuudessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. Kun kuurojen maailmassa tarvitaan kuulevien apua, on suureksi avuksi, jos he ovat osanneet viittomakielen lapsuudestaan saakka. Tämä kuurojen vanhempien kuulevien lasten ryhmä on aivan avainasemassa. He todella ymmärtävät kuuroja. He taitavat viittomakielen paremmin kuin sitä vuosikausia opetelleet.

Ratkaisevana ajankohtana, murrosiässä, olisi heidän kuitenkin saatava tavalla tai toisella itselleen selväksi, että kuurous sinänsä ei ole mikään hävettävä asia. Se on mitä luonnollisin asia. Näiden nuorten tulisi tutustua toisiin samanlaisissa olosuhteissa kasvaneisiin nuoriin. Se yhteys, minkä lapset kuurojen yhdistyksissä saavuttavat toisiinsa, on tärkeä. Mutta vielä tärkeämpi olisi, että tuo ystävyys voisi jatkua myös läpi murrosiän. Silloin heidän ei tarvitsisi pelätä olevansa erilaisia kuin muut. Heillä on ympärillään samanlaisia tovereita, joilla myös on kuurot vanhemmat. Tuo asiantila saattaa silloin muodostua lähtökohdaksi siihen auttamistoimintaan, joka koituu kuurojen hyväksi. Silloin he saattavat löytää juuri sen erikoisalan, jossa he ovat asiantuntijoita. Ha huomaavat, että heidän asemansa merkitsee suuren palvelustehtävän avautumista, ehkä elämäntehtävänkin.

Tarvitaan todella asian tuntemusta. Nuorten on itsensä vähitellen tajuttava tilanne. He tarvitsevat myös rohkaisua ympäriltään. Heidän on saatava tunnustusta ja rohkaisua niistä pienistäkin palveluksistaan, joita he tekevät kuurojen hyväksi. Silloin he tajuavat olevansa oikealla tiellä. He tahtovat jatkaakin samaan suuntaan.

Eino Savisaari

Nuorten palsta

UNOSTEN NUORISOTASAVALTA KUTSUU

Heinäkuun 9 päivänä vuonna 1962 perustetaan Kalvolassa Unosten kylän Eerolan talon mailla nuorisotasavalta, jonka presidenttinä tulee olemaan Eino Savisaari ja pääministerinä Oiva Virtanen. Tämän tasavallan kansalaisiksi kutsutaan kaikkia alle 30 vuotiaita nuoria kuuroja, jotka ovat kiinnostuneet tasavallan ohjelmasta: telttamajoituksesta, retkistä, leikeistä, kilpailuista, iltanuotioista ja kansalaiskasvatukseen kuuluvista luennoista. Tasavalta päätetään asianmukaisin menoin heinäkuun 14 päivänä.

Kansalaisilmoittautumiset eli ilmoittautumiset tälle nuorisoleirille on lähetettävä kesäkuun 20 päivään mennessä osoitteella: Kuurojen Liiton Nuorisotoimikunta, Markkulantie 3, Hämeenlinna. Ilmoittautuneille lähetetään kirjeellisesti tieto kokoontumispaikasta sekä varusteluettelo.

Tervetuloa Unosten Nuorisotasavaltaan.

Nuorisotoimikunta.

Kotimaasta

VAASASSA vietettiin huhtik. 6—8 p:nä jokavuotisia kirkkopäiviä, joille oli saapunut kuuroja Vaasan kaupungista ja lähiympäristöstä sekä kauempaakin. Puhujina olivat rovasti Hyvärinen ja past. Savisaari sekä 4 kuulevien pappia, lisäksi Algot Strömsholm, Katri Pitkänen, Ester Koskinen, Teuvo Taimisto, Erkki Tuliniemi ym. Myös esiintyi laulukuoro sekä yksinlaulajat. Välillä pidettiin lähetysmyyjäiset tyydyttävällä tuloksella. Ystävämme Reino Grev, joka ennen aina oli ollut mukana, oli nyt sairauden takia estetty.

Sunnuntaina oli yhteinen jumalanpalvelus Vaasan kirkossa, joka oli ääriään myöten täynnä sekä kuulevaa että kuuroa yleisöä. Saarnan meille tulkitsi rov. Hyvärinen ja alttaripalveluksen ehtoollisenjakoineen suoritti past. Savisaari erään kuulevan Vaasan seurakuntapapin kanssa. Rouva Katri Pitkänen viittoi meille virret.

Siunattuina erosimme täältä Herran pyhäköstä. Kuin kevät aurinkoisella voimallaan mursi talven kahleita luonnossa, tunkeutui Kristusaurinko lämmittävällä voimallaan ja kirkkailla säteillään monen kylmään ja pimeään sydämeen kypsyttäen siellä iäisyyssatoa. Jumalan sana ei tyhjänä palaja. Iloisin, tyytyväisin ja Jumalaa kiittävin mielin palasimme arkisiin toimiimme.

PORISSA vietettiin pääsiäislauantaina ja sunnuntaina tavanmukaisia kuurojen pääsiäisjuhlia. Siellä pitkäperjantain ja ylösnousemuksen vanha, mutta kuitenkin aina uusi pääsiäissanoma kaikui ilahduttavan kirkkaana. Oli kuin taivas olisi tullut lähemmäksi janoavaa sielua. Puhujina esiintyivät Porin seurak. paimenet rov. M. Mustonen sekä Diakonissalaitoksen johtaja, jotka toivat meille Porin seurak. tervehdyksen. Myös kuurojen pappi, past. E. Savisaari ja nti E. Koskinen puhuivat. B. Rautalammi toi tervehdyksen Kauniaisten raamattuopistosta, josta hän oli vast'ikään palannut siellä pidettävilta miesten kursseilta. Oli mielenkiintoista seurata hänen esitystään. Puheiden lomassa esiintyi kuurojen viittomakuoro useaan otteeseen, samoin kuulevat yksinlaulajat esiintyivät. Pieni lapsikuoro myös esiintyi, jonka hyvin viittomaa laulua seurattiin ihastuksella. — Kunpa jokainen kuulija olisi ottanut todella elävästi omalle kohdalleen, että Jeesus Kristus on juuri hänenkin tähtensä kuollut ja ylösnoussut. Siten pääsiäisen ihana viesti olisi täyttänyt tarkoituksensa.

Sisar Elvi Hokkanen lauloi virret ja toimi muutenkin tulkkina. Hänen ansiostaan kokouksen ohjelma onnistui. Välillä nautittiin Porin seurak. tarjoamat kahvit.

Ylösnousemussanoma kiiri kirkkaana Porin kuurojen seurakunnan yllä. Ihanan toivon se toi mieleen muistuttaen siitä suuresta aamusta, jolloin mekin saamme nousta ylös kirkastettuina, jos uskomme Jeesukseen. Juhla päätyi ehtoollisjumalanpalvelukseen Porin kirkossa.

IKAALISISSA vietettiin 29. 4. kuurojen ja kuulevien yhteistä kirkkopyhää ensi kerran, sillä ennen tällaiset juhlat ovat pidetty vuosittain Hämeenkyrössä.

Pienempiä hartaushetkiä kuurojen kesken on kyllä ollut, jolloin rov. Paunu on johtanut niitä joko pappiloissa tai seurak.talolla.

Tuntui juhlalliselta kokoontua Ikaalisten kirkkoon jossa past. E. Savisaari tulkitsi rov. Koiviston saarnan kuuroille. Rov. Suurkari piti alttaripalveluksen past. E. Savisaaren kanssa, samoin he yhdessä jakoivat ehtoollisen kuuroille ja kuuleville. Nti E. Koskinen viittoi virret. — Vaikka yleisö olikin joko tuulisen sään tai muiden esteiden takia jäänyt saapumatta oli kansaa kirkossa sittenkin ja Jumalan siunauksen tunto ja läsnäolo oli aivan tuntuva keskellämme. Kirkosta siirryimme seurakuntatalolle nauttimaan Ikaalisten seurak. tarjoamaa kahvia voileipineen. Siellä tutustuimme lähemmin toisiimme ja jatkoimme ohjelman pitoa. Sylvi K., Ester K. sekä kuulevat ystävät, puhuimme ja lauloimme vuorotellen. Myös Ikaalisten seurak. molemmat paimenet puhuivat meille. Lopuksi past. E. Savisaari näytti varjokuvia kuurojen lähetysmailta, joita mielenkiinnolla seurattiin. Hauskaa oli tässä juhlassa, kuten seurak. rovasti jälkeenpäin sanoi kuuleville ompeluseurassa. Hän sanoi oppineensa paljon kuurojen juhlilla, josta iloitsi.

Missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siellä Minä olen heidän keskellään sanoo itse kokouksen valtias elämän Herra.

Näistä kaikista juhlista Jumalalle kiitos.

IMATRAN Kuurot r.y. piti kaksipäiväiset kirkkopäivät huhtikuun 28—29 päivinä Vuoksenniskalla Kolmen ristin kirkossa. Kirkkopäivät alkoivat lauantaina klo 19. Sisar Vieno Hämäläinen piti alkuhartauden ja toivotti kirkkovieraat tervetulleiksi. Laulettiin virsi 204. Tämän jälkeen rovasti Lakio (Paunun tulkitsemana) toi Imatran seurakunnan terveiset. Hän oli iloinen, että kuurot olivat tulleet 100 %:na kirkkopäiville. Lakio kertoi että kuulevat seurakuntalaiset käyvät harvalukuisina kirkossa, jos he olisivat kaikki kuuroja, niin olisi kirkko aina täysi. Leena Lapakko esitti runon "Kiitä Herraa". Osmo Suokas kertoi "Taivasten Valtiaasta". Väliajan jälkeen rovasti Paunu esitti elokuvia kuurojen elämästä Norjassa ja "Lokki lentää Suomen kaupungeissa".

Sunnuntaina jatkuivat kirkkopäivät kuulevien kanssa jumalanpalveluksella klo 10. Rovasti Paunu tulkitsi kirkkomenot kuuroille. Kävimme Herran Pyhällä ehtoollisella. Sen jälkeen kokoonnuttiin kirkkokahville. Tämän jälkeen kirkkopäivät jatkuivat kuurojen omalla ohjelmalla. Rovasti Mustonen puhui meille iankaikkisen elämän tärkeydestä. Veisattiin virsi 246. Puhj. A. Jäkälä puhui "Herran siunauksesta". E. Kalpio kertoi "Autuaat ovat rauhantekijät". Lopuksi laulettiin virsi 438 ja rovasti Paunu piti loppurukouksen. Näin päättyivät kirkkopäivät. Saamme olla kiitollisia seurakunnalle, rovasti Paunulle ja sisar Hämäläiselle, että he meitä niin monin eri tavoin auttoivat kirkkopäivien onnistumiseksi. Talonmiehen johdolla tutustuimme tarkemmin kirkon nähtävyyksiin. Meitä kiinnosti nähdä miten kirkon kaksi muuta osaa saadaan yhtenäiseksi kirkkosaliksi. Nappia painamalla siirtyy kaksi väliseinää syrjään. Jos käy vähän ihmisiä, riittää ensimmäinen osa, jos tämä käy ahtaaksi, tulee väliosa. Viimeisenä hätänä käytetään viimeistä osaa. Saman katon alla on seurakuntasali, keittiö ym. tarvittavat tilat. Moni meistä erehtyi lauantaina aukomaan monta ovea, ennen kuin itsensä oikeaan paikkaan löysi. Tuli kotiinlähtöaika, hyvästelimme talonmiestä ja Paunua ja niin hajaannuimme kukin omalle tahollemme, toivossa että ensi vuonna taas on kirkkopäivät.

PÄÄSIÄISLAUANTAINA ja I pääsiäispäivänä elettiin Lauritsalan kirkossa kirkkopäivien merkeissä. Alkajaistilaisuus aloitettiin virrellä 275: I— jonka tulkitsi kuuroille sisar, rouva Eva Paunu.

Yhdistyksen puheenjohtaja N. Stefanov mainitsi tervehdyspuheessaan kirkkopäivien perinteellisyydestä, että niitä vietetään vuosittain keväällä ja ne on tarkoitettu itsekullekin henkiseksi virkistykseksi. Kanttori Ate Harmanen lauloi "Sun ristis juureen" ja toisena "Se täytetty on". Laulut, kuten useimmat virretkin viittoi kuuroille rva Paunu. Rovasti Lauri Paunu piti alkurukouksen ja puhui aiheesta "Rikkaan on vaikea päästä taivaan valtakuntaan". Yhdistyksen sihteeri neiti Hilkka Virolainen lausui runon "Pyhät jalat". Kuuleva tyttönen Mirja Kaikko lauloi "Jeesus meitä rakastaa". Tämän laulun tulkitsi sisar Kaarin Pöllänen. Kanttori Harmanen lauloi vielä "Kun on Herra paimeneni" ja "Poista murhe". Rouva Katri Pitkänen puhui aiheesta "Ylösnousemus" jonka jälkeen veisattiin virsi 299. Kun oltiin nähty vielä norjalainen elokuva kuurojen opetuksesta, piti loppurukouksen rov. Paunu.

I pääsiäispäivänä osallistuivat kuurot jumalanpalvelukseen ja HP ehtoolliseen. Saarnan piti lääninrovasti V-V. Kaukovaara kosketellen elämän ja kuoleman kysymyksiä. Ihmiset ajattelevat tavallisesti ensin elämää ja sitten kuolemaa. Pääsiäissanoman laita on toisin: kuolemaa seuraa elämä. Ilman Kristuksen kuolemaa olisi kaikki turhaa. Nyt Hänen kuolemansa kautta meillä on iankaikkinen elämä. Saarnan sekä rovasti Arvi Valkosen liturgian tulkitsi kuuroille rovasti Paunu. Kirkkokuoro lauloi jumalanpalveluksessa kanttori Harmasen johdolla. Kuurot osallistuivat lauluihin rouva Paunun toimiessa esiviittojana.

Väliajan ja kahvitauon jälkeen vietettiin kirkkopäivien päätösjuhla, joka aloitettiin virrellä 298 ja jonka esiviittojana toimi nti Hilkka Kaksonen. Rovasti Paunun puheesta kävi ilmi, että monet viettävät pääsiäistä mämmin, kananmunien, pupu- jopa noitakertomustenkin merkeissä. Pää-

siäistä tulisi viettää Kristuksen ylösnousemusjuhlana, monet unohtavat tämän oikean pääsiäissanoman. Meidän pitäisi ymmärtää, että vain vapahtajan kautta tulee meille uusi elämä. Nti Hilkka Virolaisen lausuttua "Ylösnoussut on Herra" luki puheenjohtaja Stefanov op. A. Kauppisen kirjeen Eritreasta. Rva Katri Pitkäsen johdettua kuurojen kuoron esityksen piti hän myös puheen. Hän vertasi, että niinkuin Jeesuksen haudan suulla on kivi, niin myös kuurojen maailma on täynnä painavia, ahdistavia kiviä, ja me kysymme, kuka auttaa kivet pois? Me emme voi omin voimin vierittää kiviä — huoliamme pois. Tarvitsemme siinä Jumalan apua. Puhuja huomautti, että kuurot tarvitsevat myös henkistä yhteyttä kuuleviin. Kun kuulevat ottavat yhteyttä, on se kuin suuri henkinen lahja kuurolle. Jumala siunaa ne ihmiset, jotka ottavat yhteyttä meihin yksinäisyyden matkaajiin, lausui puhuja.

Loppusanat esitti puheenjohtaja kiittäen Lauritsalan seurakuntaa ja sen kirkkoherraa myötämielisyydestä kuuroja kohtaan kirkkopäivien järjestämisessä. Loppurukouksessa rovasti Paunu pyysi Jumalan siunausta niin kuuroille kuin kuulevillekin: uutta elämää Jeesuksen veren voimasta. Tilaisuus päätettiin virteen 324 kanttori Harmasen säestäessä.

Kirkkopäivillä oli yli 40 osanottajaa.

Kohta kirkkopäivien päätyttyä kokoonnuttiin Lappeenrannan Kuurojen talolle seuraamaan TV ohjelmaa kuuroista. Tämä oli mahdollista, kun eräs paikkakunnan — Vaulasvirran — koneliike oli hyväntahtoisesti järjestänyt televisiovastaanottimen siksi päiväksi yhdistyksen käyttöön. *Nix.*

RAUMAN ja sen ympäristön kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin 4. 2. Puheenjohtajaksi v:lle 1962 valittiin Hannes Tikkanen. Johtokuntaan valittiin Oskar Liikkanen (varap.), Elna Tikkanen (siht.), Katri Iso-Ettala (rahastonh.) ja Margit Karp (pääemäntä). Varalle Toivo Raittila (jäsenkirjuri) ja Onni Pietilä. Tilintarkastajiksi tulivat rikosets. Unto Mäkilä ja rva Aino Liikkanen, varalle rva Valpuri Lönnrot ja sisar Aura Nyros. Liiton vuosikokoukseen edustajaksi valittiin Hannes Tikkanen, varalle Oskar Liikkanen.

RIIHIMÄEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidettiin Kansalaisopistolla 4 p:nä helmik. Puheenj. Martti Salli julisti vuosikokouksen avatuksi. Valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Arvo Leimu, sihteeriksi Veikko Hämäläinen. Päytäkirjantarkastajiksi valittiin rouvat Sylvi Tuominen ja Irja Laitikas. Esitettiin yhdistyksen vuosi- ja tilikertomukset kuluneelta vuodelta, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Valittiin edustajiksi 25 p:nä maalisk. Suomen Kuurojen Liiton vuosikokoukseen Helsinkiin Martti Salli ja Arvo Leimu, varalle Veikko Hämäläinen. Muut esitetyt asiat siirrettiin johtokunnan pohdittavaksi. Vuosikokouksen jälkeen alkoi esitelmätilaisuus. Rouva Kattainen Tampereelta esitelmöi Amerikan-matkasta, joka oli yleisölle hyvin mielenkiintoista.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokouksessa kuurojenkoululla helmik. 4 p:nä toimi puheenjohtajana Martti Pirskanen ja sihteerinä Aarne Holopainen. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin sekä myönnettiin asianomaisille tili- ja vastuuvapaus. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Terho Heikkinen ja johtokuntaan varapuheenjohtajana Martti Pirskanen, sihteerinä Aarne Holopainen, jäsenkirjurina Eila Heikkinen sekä Alina Sohlström. Rahastonhoitajana toimii puheenjohtaja Terho Heikkinen. Tilintarkastajiksi valittiin ekonomi Lauri Tikkanen ja op. Olavi Lehto, varalle Pauli Airaksinen ja Åke Sohlström. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Terho Heikkinen, varalle Pauli Airaksinen.

KEMIN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin helmik. 18 p:nä Seurakuntakodissa. Puheenjohtajana toimi kokouksessa toimittaja Rurik Pitkänen ja sihteerinä Aug. Nurkkala. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Martti Hedman ja Veikko Vettainen. Kokous katsottiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen yksimielisesti Lauri Tapio, varapuheenjohtajaksi ja sihteeriksi Martti Hedman, muiksi johtokunnanjäseniksi Aune Tapio, Veikko Vettainen ja Esa Seurujärvi, varalle Tyyne Ollitervo ja Hilda Paananen. Rahastonhoitajana toimii Lauri Tapio. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen Sulo Tyyniaho ja Rurik Pitkänen, varalle Aug. Nurkkala ja Onni Knuutinen. Jäsenmaksu päätettiin pitää entisellään. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Martti Hedman, varalle Lauri Tapio. Pääemännäksi valittiin rva Aune Tapio, apulaisiksi Ritva Nord ja Raili Alaluusua.

KOTKAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin Työväentalon kerhohuoneessa 18 p:nä helmikuuta. Puheenjohtaja Otto Heiskasen avattua kokouksen, kunnioitettiin hetken hiljaisuudella vuoden aikana edesmenneitä yhdistyksen jäseniä.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Toivo Kaukiainen ja sihteeriksi Sinikka Saarinen. Vuosi- ja tilikertomukset sekä tilintarkastajien lausunto luettiin ja hyväksyttiin sekä johtokunnalle ja rahastonhoitajalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus vuodelta 1961.

Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen Otto Heiskanen. Johtokuntaan valittiin Toivo Kaukiainen (varapuheenjohtaja ja rahastonhoitaja), Sinikka Saarinen (sihteeri), Pentti Niiranen ja Kalevi Saarinen (jäsenkirjuri). Tilintarkastajiksi kutsuttiin toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen ja liikemies Veikko Koisio, varalle Annikki Pelmola ja Simo Paavilainen. Helsingissä 25. 3. pidettävään Suomen Kuurojen Liiton vuosikokoukseen valittiin edustajaksi Otto Heiskanen, varalle Toivo Kaukiainen. Huvitoimikunta sai seuraavan kokoonpanon: Toivo Kaukiainen, Pentti Niiranen, Katri Vuorela, Elina Heiskanen, Sinikka Saarinen ja Kalevi Saarinen. Ravintolatoimikuntaan pääemännäksi valittiin uudelleen Ada Lehtinen ja apulaisiksi Tyyne Kaukiainen, Elina Heiskanen, Alma Santaoja, Olga Mattila ja Katri Vuorela. Järjestysmiehiksi valittiin Nestor Lehtinen ja Urho Vuorela. Kalustonhoitajaksi valittiin edelleen Elina Heiskanen. Kirjeenvaihtajana on Otto Heiskanen, os.: Koppelontie 7 B, Korela.

VAKKA-SUOMEN Kuurojen Kerhon puheenjohtajaksi on edelleen valittu Paavo Niinikangas, varapuheenjohtajaksi tuli Kalle Hämäläinen, sihteeriksi Lempi Niinikangas, rahastonhoitajaksi Yrjö Forss ja jäsenkirjuriksi Erkki Hovi. Vuosi- ja tilikertomukset esitettiin ja hyväksyttiin. Tilintarkastajiksi valittiin toim. Rurik Pitkänen ja Salomo Kaavi.

PORIN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin helmik. 4 j:nä. Kokouksen avasi yhd. puheenjohtaja Martti Lankonen. Vietettiin hiljainen hetki keskuudestamme poistuneen Lauri Rouhikon muistoksi.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Martti Lankonen ja sihteeriksi diakooni Yrjö Ahola. Vuosi- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja myönnettiin tilivelvollisille tili- ja vastuuvapaus.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Martti Lankonen. Erovuorossa olevat Rauha Eliasson ja Uuno Lankonen valittiin uudelleen. Past. Savisaaren tilalle varajäsen Arvo Jussila, hänen tilalleen varajäseneksi Antti Männistö. Erovuorossa olevan Irja Poudan tilalle Mimmi Simberg, muina jäseninä ovat edelleen Yrjö Ahola, varalla Liisa Leppänen.

Varapuheenjohtajaksi tuli edelleen Arvo Jussila, sihteeriksi Rauha Eliasson ja rahastonhoitajaksi Anna Ahola.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen pankinjoht. Simo Viljanen ja merkonomi Aune Hyyti.

Liiton vuosikokoukseen edustajaksi valittiin Martti Lankonen, varalle Antti Männistö ja Kerttu Lankonen.

Vuosikokous päätti, että ompeluseuran tulot jaetaan tasan yhdistyksen ja kuurojen lasten opetustyön kesken.

KOKKOLAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokouksessa helmik. 10 p:nä Suomalaisessa seurakuntatalossa oli saapuvilla 23 jäsentä ja 12 vierasta. Puheenjohtaja Helle Hanhikoski avasi kokouksen, puhuen johtaja Urho Kierimon muistolle, jota kunnioitettiin hetken hiljaisuudella. Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin past. Eino Savisaari, sihteeriksi Eero Pirnes ja pöytäkirjan tarkastajiksi Tenho Harju ja Tyyne Lidsle. Kokous todettiin lailliseksi. Vuosi- ja tilikertomukset esitettiin ja hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus v:lta 1961.

Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Helle Hanhikoski. Johtokuntaan Rauha Harju, Eero Pirnes, Urpo Rauma, Anni Suihkonen, Kurt Hanhikoski ja Tenho Harju. Tilintarkastajiksi valittiin Julia Kiviniemi ja Martti Haapa, varalle Tyyne Lidsle ja Maija-Liisa Rauma. Jäsenmaksu päätettiin pitää ennallaan. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Eero Pirnes, varalle Erik Ruonaniemi. Jäsenmaksujen kantajaksi valittiin Taimi Gripström. Hengelliseen toimikuntaan tuli valituksi Julia Kiviniemi, Helle Hanhikoski ja Maija-Liisa Rauma. Pääemännäksi Taimi Gripström ja Maija-Liisa Rauma. Järjestysmiehiksi Tenho Harju ja Sigurd Lidsle.

Johtokunta valitsi varapuheenjohtajaksi Eero Pirneksen, sihteeriksi Rauha Harjun ja rahastonhoitajaksi Urpo Rauman, varalle tulivat Tenho Harju ja Anni Suihkonen.

Ennen kokousta ja sen jälkeen oli kahvitarjoilut.

Helmikuun 11 p:nä pidettiin kirkkopäivät, alkaen ne jumalanpalveluksella kaupungin kirkossa klo 10, jossa puhuivat rovastit Sillanpää ja Hyvärinen ja pastorit Osmo Huhtala ja Eino Savisaari. Jaettiin Herran Ehtoollista kuuleville ja kuuroille. Sen jälkeen mentiin uuteen ja komeaan linja-autoaseman baariin päivälliselle, jonka seurakunta tarjosi kuuroille, papeille ja muille kuuleville. Ohjelma jatkui Suomalaisessa seurakuntatalossa. Helle Hanhikoski lausui vieraat tervetulleiksi. Diakonissa Asta Telisuo Pietarsaaresta lauloi sievästi viittomakielellä. Oli myös lausuntakuoro sekä pappien, neiti Kiviniemen ja Anton Hellören puheita. Kahvitarjoilukin oli. Lausumme kiitokset kirkkopäivistä rovasti Hyväriselle, pastori Savisaarelle, neiti Kiviniemelle, herra Hellörelle ja diakonissa Telisuolle.

TURUN Kuurojenyhdistyksen Naiskerhon vuosikokous pidettiin 1. 2. 62. Puheenjohtajaksi valittiin Kaino Soini. Johtokuntaan tulivat varapuheenjohtajaksi Anja Keski-Levijoki, sihteeriksi Mirjam Kagan, rahastonhoitajaksi Kerttu Salomaa ja jäsenkirjuriksi Anja Heinrichs. Varalle Kirsti Raitio ja Aino Mattila.

TAMPEREEN Kuurojen Naistenkerhon vuosikokous pidettiin 3. 2. 62. Hyväksyttiin vuosi- ja tilikertomus vuodelta 1961. Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen yksimielisesti Sirkka Vuorenmaa. Johtokuntaan tuli valituksi varapuheenjohtajana Sirkka Kaurela, sihteerinä Kirsti Turunen, rahastonhoitajana Anni Kuusisto, jäsenkirjurina Hilja Kumpulainen ja salkuttomana sekä näytelmien ohjaajana Kirsti Ahonen. Varajäseniksi Kaarina Lammi ja Hilkka Laurikainen. Tilintarkastajiksi valittiin sisar Annikki Paavilainen ja Eeva Suhonen, varalle Ethel Mäkelä ja Martta Kattainen. Sihteerin osoite: Satakunnankatu 61 A 5, Tampere.

Merkkipäiviä

80 VUOTTA täyttää kesäkuun 1 p:nä työmies *Vihtori Fridolf Mäkelä* Kausalassa.

50 VUOTTA täyttää kesäkuun 16 p:nä rouva *Maria Nyberg* Helsingissä.

60 VUOTTA täyttää kesäkuun 30 p:nä herra *Väinö Laitinen* Vaasassa. Hän on syntynyt 30. 6. 1902 Karjalassa Impilahdella ja sotien jälkeen hän muutti Vaasaan.

Urheilua

TAMPEREEN "Kuurot Urheilijat"-seura järjestää kesäkuun 17 päivänä klo 11—12 Särkijärvellä Ahtilassa jäsentenväliset uintikilpailut. Paikalla on kahvi- ja ruokatarjoilua sekä saunanlöytyjä että myös ammuntaa ja nuolenheittoa ym.

Ja elokuun 19 päivänä seura järjestää samassa paikassa kansalliset uintikilpailut. Lähemmin niistä kansallisista uintikilpailuista heinä-elokuun numerossa.

Jos kansalliset uintikilpailut vastaavat niihin kiinnitettäviä toiveita uintitasoon ja osanottajien runsauteen niin otetaan esille uudelleen Suomen Kuurojen Urheiluliiton vuosikokouksessa käsiteltäväksi uintimestaruuskilpailut, jotka olivat lakkautettu v. 1936, osanottajien vähyyden vuoksi. Onko uuden polven aikana parempia uijia. Suomi on tuhatjärvien maa, joten uinti on tärkeätä sekä terveellistä.

TURUN Valppaan ja Helsingin Heron välinen seuraottelu järjeste-

tään sunnuntaina kesäkuun 17 p:nä klo 12 Turun Urheilupuistossa.

Turun Valpas järjestää iloisen tempauksen lauantaina 16 p:nä kesäkuuta Kuurojentalossa klo 19. Tervetuloa läheltä ja kaukaa Turkuun.

JYVÄSKYLÄN Kuurojen Urheiluseura Jalo toimeenpanee hauskat juhannusvalvojaiset Toivakan Vehmaksella Kankaan maatilalla juhannusaattona 22 p:nä kesäkuuta. Kokoonnutaan Jyväskylän linja-autoaseman takana laituri n:o 2:ssa kello 15.00, jossa opas odottaa. Pyydetään ottamaan mukaan lakana ja peite tai makuupussi, teltta jos kenellä on ja saunomisvälineet.

Aatoksi luvataan huippuhauska ohjelma leikkeineen.

Hyvä ravintola — Tanssia. Tervetuloa!

PORIN Kuurot Urheilijat järjestää seuraottelun Tampereen Kuurojen Urheilijain kanssa "Karhumaljasta" Porissa 30. 6—1. 7., jonka yhteydessä on myös illanvietto 30. 6. klo 19 Yrittäjänaisten talolla Annankatu 11. Tervetuloa seuraamaan Porin ja Tampereen kovaa koitosta, jossa sitten nähdään kumpi on parempi.

Kokouksia

KEMIN Kuurojen Yhdistys järjestää 20-vuotisjuhlan ja kirkkopäivät kesäkuun 9—10 p:nä seurakuntatalossa. Lauantaina alkaa klo 19, jolloin rovasti Heikki Hyvärinen on luvannut tulla puhumaan. Sunnuntaina klo 12 hän puhuu Kemin kirkossa. Sen jälkeen kokoonnutaan seurakuntataloon 20-vuotisjuhlaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa Kemiin.

LAHDEN Kuurojen Naiskerho viettää tavallista juhlaansa kesäk 16 p:nä alkaen klo 19 Maakuntatalossa Mariankatu 8, jonne on muutaman minuutin matka linja-auto- ja rautatieasemilta. Kesäk. 17 p:nä mahdollisesti järjestetään retki luonnonkauneudestaan kuuluisaan Mukkulan kartanon matkailukeskukseen, joten kannattaa tulla Lahteen niin naisten kuin miestenkin.

KUOPION KuurojenYhdistys järjestää juhannusjuhlan kesäkodissa Niittyrannassa perjantaina kesäk 22 p:nä. Ohjelma on rattoisa ja vaihteleva: puheita, kilpailuja, piirileikkejä, kokko, sauna. Tervetuloa läheltä ja kaukaa juhannustulille!

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys järjestää juhannusjuhlan Koivurannan kesäkodissa Sökössä kesäkuun 22—23 p:nä. Hyvä ohjelma monine hauskuuksineen, kilpailuleikkejä ym. Tervetuloa!

PIETARSAAREN Kuurojen Yhdistys järjestää Pohjanmaan kuurojen kesäjuhlat heinäkuun 14 p:nä alkaen lauantaina klo 19 hyvällä ohjelmalla kaupungin Palokunnantalon juhlasalissa.

Sunnuntaina 15 p:nä tehdään huviretki Runebergin tuvalle, Leppäluotoon ja Kuurojenyhdistyksen urheilutuvalle Hälleboon, jossa päivän ohjelma aloitetaan jumalanpalveluksella, minkä pitää past. E. Savisaari. Ruoka- ja kahvitarjoilua. Tervetuloa!

KAJAANISSA Kainuun Kuurojenyhdistys järjestää esitelmäpäivät heinäk. 7—8 p:nä Keskuskansakoulussa Väinömönsenkadun loppupäässä. Lauantaina 7 p:nä on kiertokäynti Kajaani Oy:n paperitehtaalla. Kokoontuminen Kajaani Oy:n portilla klo 12. Esitelmäpäivät alkavat samana iltana klo 18 ja jatkuvat sunnuntaina klo 12. Toim.joht. Rurik Pitkänen ja rouva Katri Pitkänen ovat lupautuneet esitelmöimään. Myös on elokuvaesitykset. Kahvi- ja voileipätarjoilua. Tervetuloa Kajaaniin kiertokäynnille Kajaani Oy:n tehtaalle, jossa viimeksi käytiin v. 1948, sekä esitelmäpäiville.

NIKKARILAN kuurojen talouskoulun Toverikunnan KESÄJUHLA vietetään heinäkuun 8 p:nä. Kaikki tervetulleita.

ETELÄ-POHJANMAAN Kuurojen Yhdistys (Seinäjoki) toimeenpanee kesäjuhlat Kuortaneella ensi elokuun 4—5 p:nä. Tehdään retki museoon ja hiekkarannalle. Kannattaa suunnitella silloin matkaa Kuortaneelle. Ensi numerossa ilmoitetaan tarkemmin paikka ja ohjelma.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y. järjestää esitelmä- ja filmitilaisuuden 2 päivänä syyskuuta.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen huoneusto on avoinna kesäkuukausina vain torstaisin klo 18—22.

Yhdistyksen kesäkoti "Koivuranta" Sökössä on koko kesän avoinna jäsenille ja vieraille. Tervetuloa!

Shakkia

PIETARSAAREN Kuurojen shakkikerho järjestää Pohjanmaan kuurojen shakkimestaruuskilpailut elokuun 11—12 p:nä Hällanilla.

SYDÄMELLISET KIITOKSEMME

Suomen Kuurojen Shakkiliitolle, Karjalan Kuurojen Heimotuki r.y:lle, SKUL:lle, Stockholm Dövas schackklubb-46:lle, Helsingin K. Yhdistykselle, yhdistyksille, shakkikerhoille ja yksityisille kerhomme 50-vuotisjuhlassa osoitetusta huomaavaisuudesta, lahjoista, kukista ja sähkeistä.

Helsingin Kuurojen Shakkikerho.

LIITTOMME TOIMISTO

on kesälomien takia suljettuna heinäkuun aikana.

KUUROJENKONSULENTTI Oiva Virtaseen saa tänä aikana yhteyden kirjeitse os.: Tunturikatu 9 A 1, Helsinki, puh. 49 63 82 tahi kotiosotteella, Vesakkotie 3 A, Helsinki, puh. 74 71 18.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

67 vuosikerta 1962

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Ostman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:– maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:–, ulkomaille 1000:–. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:–. Kuolinilmoitukset 500:–.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

S. ja A. Bovalliuksen säätiön omistamassa

NIKKARILAN KUUROJEN TALOUSKOULUSSA

Pieksämäellä

alkaa uusi talouskoulukurssi marraskuun 5 päivänä 1962. Hakuaika päättyy elokuun 15 päivänä.

Koulu on tarkoitettu kuuroille tytöille, jotka ovat suorittaneet kuurojenkoulun oppikurssin. Eri ammattialat ovat seuraavat: ruokatalous, kodinhoito, käsityöt, puutarhanhoito ja pienkarjanhoito, joissa opetus on sekä tietopuolista että käytännöllistä. Tämän lisäksi annetaan opetusta yleistä kansalaiskasvatusta käsittelevissä aineissa.

Koulu on 2-vuotinen ja opetus on maksuton. Makuuvaatteet samoin asiaan kuuluva työvaatetus on koulun puolesta. Jalkineista huolehtii jokainen itse. Osa käsityötunneista on varattu oppilaiden omia töitä varten.

Hakemukseen on liitettävä:

1) papinkirja
2) lääkärintodistus
3) oikeaksi todistettu jäljennös kuurojenkoulun päästötodistuksesta
4) holhoojan suostumus, jos hakija on alaikäinen

Hakemukset, jotka osoitetaan S. ja A. Bovalliuksen säätiön Hallitukselle, lähetetään Nikkarilan kuurojen talouskoulun johtajalle, jolta tarvittaessa saa lähempiä tietoja, osoite Pieksämäki, Postilokero 20. Puhelin Pieksämäki 1524.

Eeva Sormunen

Täydet pisteet...
vakuutus POHJOLASTA

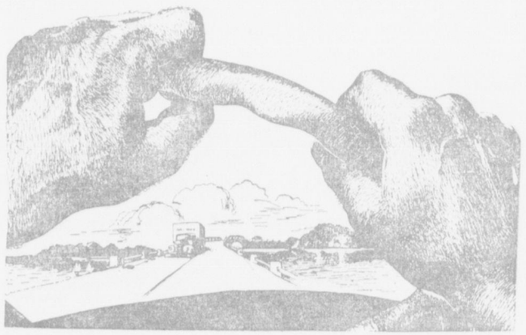

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ
POHJOLA

— KAIKKIA VAHINKOVAKUUTUKSIA —

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 400:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 200:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 300:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 300:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 100:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirto 6825

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Tilatkaa vuodeksi 1962 – Prenumerera för år 1962 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 67 – 66 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Tilaushinnat:
800:– koko vuodelta. Ulkomaille 1000:–. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. – Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Prenumerationspris:
700:– för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:–. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja – huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri – red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Oy SURDUS Ab — 1962